

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 192 (8594)

TRST, sobota, 18. avgusta 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdoba» v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojškimi pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

POMIRJEVALNE IZJAVE FERRARI-AGGRADIJA IN BERTOLDIJA

DOVOLJ MOKE ZA KRUH IN TESTENINE SKRBETI ZA UPOKOJENCE IN REFORME

V intervjuju reviji «Tempo» ministra dajeta veliko važnost uspešnemu izvajanju ukrepov proti dražinji in inflaciji. Koristno sodelovanje med vlado in sindikati

RIM, 17. — Pred velikim povratkom ob koncu velikiomarnih praznikov sta ministri za kmetijstvo Ferrari Aggradi in za delo Bertoldi dala intervju reviji «Tempo», s katerim skušata pomiriti zaskrbljenost prebivalstva, ki se sprašuje, kaj bo po poletnih počitnicah. Izkušnje učijo italijanskega potrošnika, da je vsakokrat, ko se je vrnil s počitnic, našel cene potrošnega blaga znatno višje. Sedaj so seveda cene zamrznjene. Toda izkušnje učijo potrošnika, da proizvajalci in trgovci le najdejo pot, da podražijo, če ne drugega vsaj tisto blago, ki ni pod nadzorstvom.

V tem vročem poletju pa je začela italijanska potrošnica še druga velika skrb: da bo primanjkovalo pšenice za kruh in za testenine. Skrb ni odveč, saj smo bili nedavno priča «uporu neapeljskih žensk» proti podražitvi kruha. Proizvajalci testenin pa so začeli nabijati cene svojih proizvodov. Vlada je sicer posredovala. Toda skrb, da ima Italija v zalogi malo krušne moke, je še vedno velika.

Zato minister za kmetijstvo Ferrari Aggradi v svojem intervjuju poudarja, da ni nevarnosti, da bi Italija ostala brez moke za kruh in za testenine, da je vlada v tem pogledu sprejela nujne ukrepe. Minister razlaga, kako je bil nedavno v ZDA in se tam pogovarjal z ameriškim ministrom za kmetijstvo «odkriti in iskreno» o nekaterih zelo občutljivih vprašanjih. Ferrari Aggradi je izjavil reviji «Tempo», da je povedal ameriški ministru, da je Italija pod močnim inflacijskim pritiskom in da je vlada sprejela proti inflaciji stroge ukrepe, da daje Italija velik pomen kmetijstvu za skladen gospodarski in socialni razvoj, in dejal, da je obrazložil svojemu kolegu v Washingtonu, da italijansko kmetijstvo sedaj preživlja težke čase, zlasti na področju živinoreje, zaradi pomanjkanja krme.

Nato Ferrari Aggradi govori o letošnjem pridelku žita v Italiji, ki bo znašal 89 milijonov stotov, medtem ko ga Italija potrebuje najmanj 104 milijonov stotov. Zato bo treba žito uvoziti. Isto velja za koruzo. Leta 1972 je Italija uvozila 48 milijonov stotov koruze. Prav tako mora uvažati sojo, stročnico, ki ne služi samo za proizvodnjo semenkega olja, ampak je izredno bogata na beljakovinah in služi tudi za močno krmo pri vzreji goveda in telet. Sojo Italija uvažuje iz ZDA. Minister je povedal, da so ZDA v juniju nenadoma prekinile dobavo soje tujim državam. To je hudo prizadelo italijansko živinorejo. Hkrati pa je cena soje, ki se je sukala okrog 14 tisoč lir za stot v začetku leta, narasla v juliju kar na 34 tisoč lir za stot. Po ministrom priporočanju, je to povzročilo, da so rejci začeli kupovati mehko pšenico nove letine za živinsko krmo. Tako so pšenico, ki služi za kruh, rabili za krmo. Takoj so nastopili vrhovi spekulacij, ki so začeli vprekupati s pšenico in ji naglo dvigali ceno. Tako se je pripetilo, da je cena pšenice nenadoma skokila na 40 tisoč lir za stot.

Minister zagotavlja, da je v ZDA dobil zadostno količino predvsem trde pšenice za testenine in da so mu zagotovili, da bodo preklicali omejitve o izvozu soje v Italijo. Ferrari Aggradi je zagotovil da so v kratkem času spravili skupaj ker pet milijonov stotov mehke pšenice in da ni strahu, da bo primanjkovalo moke za kruh in za testenine. Hkrati pa da se bo okrepile tudi živinoreje, ki je prav zaradi pomanjkanja soje začela naglo upadati.

Minister za delo Bertoldi pa se v intervjuju ukvarja s sindikati, razvrednotenjem socialno potrošnje, proizvodnimi naložbami na Jugu, povečanjem zaposlitve, inflaciji, zmanjšanjem cen, dražinjo in pokojninami.

Še posebno pozornost posveča minister Bertoldi odnosom med vlado in sindikati. Pri tem opozarja, da ni mogoče zahtevati od delavskih predstavnikov prevelikih žrtev, ker so že itak pokazali izredno velik čut odgovornosti. Sindikati so se začeli neposredno ukvarjati z vprašanji socialnega in gospodarskega razvoja in razvoja politične demokracije. Zato so danes med prvimi protagonisti v državi in kot takšni, pravi Bertoldi, so začeli pogovore z vlado.

Minister nato opozarja, da sedanje stališče sindikatov ni pasivno premirje. Teža se mora vlada zavzeti in mora voditi najostrejši boj proti inflaciji, da se zavzame stalno naraščanje življenjskih stroškov. Bertoldi pravi, da je treba s sedanji ukrepi in z nadaljnjo politiko zmanjšati naraščanje življenjskih stroškov od sedanjih 20 odst. letno na 8 do 10 odst., kot znaša evropsko povprečje. «Vlada mora doseči ta cilj. Gorje če tega ne bo dosegla. V tem primeru bi se dražnja zaostila, plače bi zgubile svojo vrednost in sindikati bi nujno začeli akcijo za povišanje plač.»

Glede zamrznitve cen Bertoldi pravi, da je ta ukrep dosegel zelo ugoden «psihološki učinek». To

Jeseni Nixonovo potovanje v Evropo

WASHINGTON, 17. — Funkcionarji Bele hiše so sporočili, da namerava predsednik Nixon obiskati Zahodno Evropo med koncem oktobra in začetkom novembra. Med potovanjem, ki je v programu že več časa, bo ameriški predsednik obiskal Francijo, Veliko Britanijo, Zahodno Nemčijo, Italijo in Belgijo ter mogoče še dve drugi zahodnoevropski državi. Med obiskom v Bruslju se bo šef Bele hiše sestel s predstavniki NATO za koordiniranje stališč članic zavezanstva pred nameranimi pogajani s Sovjetsko zvezo in drugim vzhodnoevropskim državam o vprašanju omejevanja oboroženih sil ter o evropski varnosti in sodelovanju.

Nixonovo potovanje bo pripravila skupina funkcionarjev, ki je prišla v Evropo v prvi polovici septembra.

PO PREUSMERITVI LIBANONSKEGA LETALA

Izraelci obtoženi letalskega gusarstva

Ves arabski tisk ugotavlja, da so Izraelci organizirali preusmeritev - Domnevni gusar pred izraelskim sodnikom

TEL AVIV, 17. — Arabec, ki je včeraj izjavil, da je preusmeril libanonsko potniško letalo na tel-avivsko letališče, da bi dokazal, da vsi Arabci ne sovražijo Izraelcev, je danes prišel pred sodnika, ki se na predlog policijskega funkcionarja razsodi, da ga zadržijo za nadaljnjih 15 dni v zaporu, dokler ne bo zaključena sodnijska preiskava o dogodku. Ze včeraj je načelnik glavnega štaba izraelske vojske general Eleazar izjavil, da bodo «preusmerjevalca kaznovali po izraelskih zakonih». Arabec je danes povedal, da se ne imenuje Ahmed Al Toubi, temveč Ahmed Altoumi in da je Tripolitanec.

Izraelci vztrajajo pri svojih izjavah, da je libanonsko letalo preusmeril libijski državljan. Toda ves arabski tisk danes obtožuje Izrael, da je kriv za preusmeritev civilnega letala, ki je vozilo iz Bengazija v Bejrut. Kairski dnevnik «Al Akhbar» pravi, da je Izrael izvršil še eno piratsko dejanje v 24 urah po izglasovanju resolucije v varnostnem svetu, ki obsoja Izrael zaradi ugrabitve libanonskega letala nad Bejrutom. Mnogi arabski listi ne verjamejo, da je preusmerjevalec Arabec in trdijo, da je bila včerajšnja preusmeritev načrtno pripravljena v Izraelu.

Sirski časniki pa pišejo, da izraelska «piratska dejanja» v zadnjih časih dokazujejo, da se Izrael pripravlja na nove, bolj obsežne napade proti Arabcem. Po drugi strani pa libanonski dnevnik «Al Moharrer» piše, da je Izrael organiziral preusmeritev letala, da bi zajel namestnika Arafata Laha Khalafa, da pa je ta akcija propadla. Tudi v libanonskih političnih krogih menijo, da si je izraelska obveščevalna služba izmisllila «libijskega gusarja» ter da se je celotna operacija zelo neposrečno zaključila za Izraelce.

Tudi egiptovski časniki postavljajo v dvom izraelske trditve o preusmeritvi libanonskega civilnega letala na telavivsko letališče. Dnevnik «Al Ahram» piše, da je zgodba, ki so jo pripravili v Tel Avivu o libijskem preusmerjevalcu, popolnoma izmišljena in ugotavlja, da «skusa Izrael z včerajšnjim zločinom prikriti podoben zločin, ki ga je napravil pred nekaj dnevi».

V Tel Avivu je izraelski minister za informacije Galili izjavil v zvezi z včerajšnjo preusmeritvijo libanonskega letala, da so Izraelci rajše tvegali nevarnost in dali dovoljenje libanonskemu letalu, da je pristal v Izraelu, kot da bi preusmerjevalec razstrelil letalo s potniki vred v zraku. Ko so ga nekateri časnikarji vprašali za podrobnosti o prejšnji ugrabitvi libanonskega letala nad Bejrutom, je Galili odgovoril, da je bila takratna akcija premišljena in načrtovana, da bi zajeli nekatere teroriste. Minister je tudi menil, da mora Izrael odločno odgovoriti na vse obtožbe in kritike, ki prihajajo od zunaj.

MOSKVA, 17. — Predsednik madžarske vlade Fock je prispel danes na kratk obisk v Moskvo. Letališču ga je sprejel predsednik

VČERAJ EN SAM SPOPAD BLIZU PHNOM PENHA

Zatišje v Kambodži po umiku letal ZDA

Američani pošiljajo ogromne količine orožja Lon Nolovemu režimu - Grozilne izjave šefa Pentagona

PHNOM PENH, 17. — Dva dni po prekinitvi ameriških bombnih napadov v Kambodži je vojaški položaj v tej državi miren. Poveljstvo Lon Nolove vojske je sporočilo, da je v zadnjih 24 urah prišlo do enega samega spopada s Sihanukovimi silami kakih 6 kilometrov jugovzhodno od Phnom Penha.

Pač pa ameriška letala še vedno letijo nad Kambodžo: gre za transportna letala, ki peljejo v Phnom Penh ogromne količine orožja in municije, da bi podprli majavi Lon Nolov režim, ter za izvidniška letala, ki sporočajo kambodžemu poveljstvu položaje partizanov. Prav v zadnjih dneh so se začeli Američani posluževati svojih najmodernejših voznikov letal vrste «SR-71», ki dosežejo hitrost 3.200 km na uro ter lahko letijo v višini 30 tisoč metrov, tako da so nedosegljiva za protiletalsko topništvo. Tovrstna letala so opremljena z najnovejšimi fotoaparatimi, s katerimi je mogoče slikati z razdalje 24 km ter dajajo izredno jasne slike. Zaradi izredne hitrosti pa letalo «SR-71» lahko fotografira celotno ozemlje v zelo kratkem času.

Kže pa, da Američani nadaljujejo izvidniške polete tudi nad Severnim Vietnamom. Tako je danes sporočilo severnovietnamsko zunanje ministrstvo, ki je poudarilo, da takoli leti kršijo pariške mirovne sporazume in predvsem dogovor, katerega vsebina je bila objavljena 13. junija po dodatnih pogovorih med «superpogajalcema» Kissingerjem in Le Duc Thojem. Hanojsko zunanje ministrstvo je sporočilo, da so ameriška izvidniška letala letela 14. avgusta nad pokrajino Quang Binh na jugu države. Severnovietnamska vlada je te polete označila kot «nesramno provokacijo» ter zahtevala, naj ZDA «takoj, popolnoma in za vselej» napravijo konec izvidniških poletov nad Severnim Vietnamom.

V krogih ameriške vlade pa se še vedno niso dokončno odrekli posegu v Indokini, saj je sam šef Pentagona James Schlesinger danes javno omenil možnost ponovnega bombardiranja Severnega Vietnamu. Schlesinger je dejal, da bi do obnove bombnih napadov moralo priti, ko bi Hanoi sprožil «odkrito agresijo» proti Južnemu Vietnamu ter da bi v takem primeru tako kongres kot ameriška javna mnenje podprla predsednika Nixona, ko bi se ta odločil za novo bombardiranje.

Moskovska «Pravda» je danes objavila daljši članek o položaju v Kambodži po prekinitvi ameriškega bombardiranja. Glasilo KP Sovjetske zveze meni, da je konec letalskih napadov dokončni dokaz bankrotiranja pustolovščine ki se je začela pred več kot tremi leti, ko je bila Kambodža s strmoglavljenjem Sihanukovega režima potegnjena v okvir ameriške imperialistične politike na azijskem jugovzhodu. List poudarja, da bodo Američani še dalje podpirali Lon Nolovo vlado da ameriška transportna letala

že prenašajo v Phnom Penh novo orožje, vstevši topove in oklepna vozila. Istočasno pa, kot pravi moskovski dnevnik, «saigonske lutke skušajo odigrati vlogo rešiteljev Kambodže». List tudi poroča, da so že sestavili novo vojsko, v katero so pritegnili prebivalce Južnega Vietnamu, ki so kambodžske po- rekla. Ta vojska šteje 10 tisoč mož, ki so bili delno že premeščeni v Kambodžo, kjer se sedaj borijo proti osvobodilnim siam.

HANOI, 17. — Severnovietnamski ministrski predsednik Pham Van Dong se je vrnil danes v Hanoi po dolgem potovanju, med katerim je obiskal vrsto vzhodnoevropskih prestolnic. Včeraj pa je bil severnovietnamski premier v Pekingu, kjer se je pogovarjal z ministrskim predsednikom Sihanukove vlade Penn Mouthom, s kitajskim premierom Cuenlajem in tudi s princem Sihanukom, ki se je prav včeraj vrnil v kitajsko glavno mesto po obisku v Severni Koreji. Sihanuk in Pham Van Dong sta se pogovarjala o razvoju položaja v Kambodži po prekinitvi ameriškega bombardiranja.

Strahovito trčenje pri Chiavariju



Včeraj se je začel «veliki povratek» s počitnic. Danes in jutri bo po italijanskih cestah krožilo nad 15 milijonov avtomobilov, ki se bodo vračali na delovna mesta. Velik promet, nepravilnost in prevelika hitrost sta bili vzrok številnih nesreč, v katerih je izšlo življenje najmanj sedem ljudi. Na sliki prvor prometne nesreče pri Chiavariju, v kateri je v četrtki pozno zvečer izšlo življenje osem ljudi, dve osebi pa sta bili hudo ranjeni. Poročilo o položaju na italijanskih cestah berite na osmi strani

STAVKA LASTNIKOV TOVORNJAKOV TRAJA ŽE ŠTIRINAVAJSET DNI

Po zapadu ultimata čilskim avtoprevoznikom Allendejeva vlada zaplenila že 2000 kamionov

Demokratska opozicija onemogočila sporazum med vlado in stavkajočimi - Nadškof Santiaga ponudil posredovanje

SANTIAGO DE CHILE, 17. — Skoraj štirinajset ur po zapadu zadnjega ultimata čilske vlade lastnikom tovornjakov, naj prekinajo stavko, ki traja že 23 dni, so vojaški predstavniki, ki so bili za to določeni od vlade, začeli zaplenjati kamione. Doslej je jih zaplenil več kot dva tisoč, ne da bi prišlo do incidentov, kljub včerajšnjemu pozivu predsednika sindikata avtoprevoznikov Juana Jara lastnikom kamionov, naj branijo svoja vozila «z vsemi sredstvi».

Zaplenjevanje tovornjakov so se vojaške oblasti lotile več ur po zapadu ultimata v upanju, da bi lastniki kamionov končno le opustili dosedanje trmoglavo stališče. Toda to se ni zgodilo kljub novemu pozivu ministra za prevoze generala Cesarja Ruizja, ki se je sestel tudi s predsednikom avtoprevoznikov Jaro, in samega predsednika Allendeja. Za nepopustljivost lastnikov tovornjakov pa nosi doberšen del odgovornosti tudi največja opozicijska stranka, krščanska demokracija, ki je izrazila solidarnost s stavkajočimi in obsodila napoved vlade, da bo v primeru nadaljevanja stavke zaplenila kamione. Izjava seveda ni mogla priti ob bolj nepravem trenutku ter je one-

mogočila vsak sporazum med vlado in stavkajočimi. Čilska vlada je obtožila KD, da «se je pridružila prevratniškim silam, ki skušajo sprožiti državljansko vojno» ter da bo morala za to nositi vsvo odgovornost. Vlada je tudi sporočila, da je stavka avtoprevoznikov povzročila škodo državnemu gospodarstvu. Prejšnja stavka, ki je lansko jesen trajala celih 27 dni, pa je povzročila državi škodo za dvesto milijonov dolarjev.

V zadnjih urah pa je prišla vest, da je ponudil posredovanje v sporu med vlado in avtoprevozniki sam nadškof Santiaga kardinal Silva Henríquez. Vest je sprožila optimistična pričakovanja, čeprav je spor dosegel izredno ostrino. Prav Silva Henríquez je pred nedavnimi objavil poziv k nacionalni spravi, ki je privedel do navezave dialoga med Allendejem in predsednikom krščanske demokracije senatorjem Aylwinom. Sedaj pa je ta dialog prekinjen kljub temu, da je Allende sprejel najvažnejšo demokratsko zahtevo in sestavil novo vlado, v katero je vključil tudi voditelje oboje strani sil.

Sam predsednik Allende pa je v pismu alžirskemu predsedniku Bumedienu podčrtil, da se je gibanje nevtrčnih v zadnjih časih okrepilo in pridobilo čedalje večji prestiž, zaradi svoje sposobnosti, da izraža željo po nacionalni osvoboditvi držav v razvoju ter zaradi odločnosti, da vodi jasno politiko proti imperializmu, kolonializmu, rasni diskriminaciji in apartheidu. V pismu alžirskemu predsedniku je Allende tudi poudaril, da Čile pripiše posebno važnost proučitvi ukrepov za boj proti gospodarski nadležnosti in predvsem proti manevrom večnacionalnih družb.

Vrha nevtrčnih držav v Alžiru se bo udeležilo 74 delegacij, ki jih bodo

Pogreb komunističnega senatorja D'Onofria

RIM, 17. — Tukaj je bil danes pogreb pokojnega komunističnega senatorja Edearda D'Onofria, ki je umrl v Rimu. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, ki ga je spremljala iz sedeža rimske federacije KPI go trga pred pokopališčem, kjer se je od pokopnika komunističnega in antifasističnega borca poslovil senator Terracini. V poslovljem nagovoru je omenil njegovo trdo in dolgo pot revolucionarja, sva skromne obrtniške rimske družine. Pokojni D'Onofrio je bil eden najuglednejših članov ustanoviteljev KPI. Pokopali so ga zraven groba Palmira Togliattija.

BEOGRAD, 17. — Občinska uprava iz Spoleta je predlagala Cetinju poraznjenje obeh mest.

ZAOSTROVANJE SPORA V KOROŠKI SOCIALISTIČNI STRANKI?

Sima se ne namerava odreči funkciji deželnega glavarja

O problematiki slovenske manjšine je Sima izjavil, da je ni mogoče reševati oportunistično

CELOVEC, 17. — Koroški deželni glavar Hans Sima, ki od zadnjega deželnega kongresa Koroške socialistične stranke ni več njen predsednik, je v intervjuju za avstrijski radio izjavil, da za zdaj kot deželni glavar še ne misli odstopiti. Sima sicer ni določeneje navedel, ali namerava obdržati funkcijo koroškega deželnega glavarja vse do prihajajočih deželnih volitev, ki bodo leta 1975, vendar je dejal, da bi bilo to pač najbolj normalno. Poudaril je tudi, da mu je koroško prebivalstvo ob zadnjih volitvah izkazalo takšno zaupanje, kot doslej še nobenemu socialističnemu politiku na Koroškem. Od številnih nalog, ki so mu jih volivci poverili, ko so volili zanj, nekatere tudi še niso rešene.

Izjava koroškega deželnega glavarja Sime, kot poročajo nekateri koroški časopisi, je povzročila v koroških političnih krogih precejšnjo senzacijo. Zelo razširjeno mnenje je namreč bilo, da bo Sima, potem ko mu deželni kongres ni več izkazal zaupanja in ga ni ponovno izvolil za predsednika koroške socialistične stranke, ampak je to funkcijo poveril Leopoldu Wagnerju, odločil tudi funkcijo deželnega glavarja. To je bilo mogoče sklepati predvsem na podlagi stališča, ki ga je Sima zastopal tudi na deželnem kongresu, da sta namreč funkciji predsednika stranke in deželnega glavarja nerazdruž-



Mohamed Altoumi, ki pravi, da je libijski državljan in trdi, da je preusmeril libanonsko letalo na telavivsko letališče, da bi dokazal, da vsi Arabci ne sovražijo Izraelcev, med izraelskimi policisti, ki ga peljejo na sodišče

DANES

Minister za kmetijstvo Ferrari Aggradi in minister za delo Bertoldi sta v intervjuju reviji «Tempo» dala zanimive pomirjevalne izjave v zvezi s položajem na področju prehrane in o izvajanju vladne politike za boj proti dražinji in inflaciji. Še posebno Ferrari Aggradi odgovarja na upravičeno zaskrbljenost prebivalstva, ali ima Italija zadostne zaloge pšenice za kruh in za testenine, in zagotavlja, da je vlada spre-

porast življenjskih stroškov, ki nima primere v Evropi. Čilske oblasti so začele zaplenjati tovornjake, potem ko avtoprevozniki niso odgovorili na zadnji vladni ultimatum. Doslej je zaplenil več kot dva tisoč vozil. Sam nadškof Santiaga pa je včeraj ponudil posredovanje v sporu med vlado in lastniki kamionov, kar bi utegnilo privedi do konca stavke, ki traja že 23 dni s hudimi posledicami za čilsko gospodarstvo.

SINDIKALNI VODITELJI SO SE SESTALI PRI PODŽUPANU LONZI

Možen sporazum med sindikati o perspektivah tržaške luke

CGIL napoveduje objavo svojih predlogov za razpravo - FILP-CISL občutno menjala svoj ton - Sestanek pristaniške celice KPI

Po nepričakanem sklepu tajništva pokrajinskih sindikalnih zbornic...

mentu CGIL, možen resen razgovor med sindikati, ki naj premostijo nastale spore in težave...

ski zvezi. Po kapitulaciji Italije pa vse probleme, ki so z njim tesno povezani...

Včeraj je umrl polk. A. Fonda Savio

Včeraj je umrl v Trstu rezervni polkovnik Antonio Fonda Savio, starosti 78 let.

V OKVIRU VLADNEGA UKREPA O ZAMRZITVI CEN

Prvi obračun uspešnega delovanja pokr. odbora za nadzorovanje cen

Objavljena imena kršilcev vladnega odloka

Tudi včeraj je bilo v ospredju družbeno gospodarskega dogajanja na Trzaskem vprašanje druginje.

niso razobesili cenov, v šestih primerih pa so ugotovili, da so trgovci prodajali nekatere vrste blaga po višjih cenah.

Vrsta sestankov, na katerih so obravnavali vprašanje cen ter prodajali zaskrbijo pojav primanjulja nekaterih vrst blaga široke potrošnje.

KARABINERJI ARETIRALI DVOJČKA NADALIN TRIJE STRELI ZADELI NASILNEGA DVOJČKA

Alda Nadalina so sprejeli v bolniški oddelk zapora, ker so ga strelji zadeli v prsni koš

Škedenjski karabinerji so pod vodstvom maresala Scalabrina aretirali dvojčka Alda in Renata Nadalina, ki sta na predvečer velikega šmarna vdira v stanovanje Renatove žene Darie Bullo v Ul. Ratto delia Pileria v Škedenju.

metna nesreča, pri kateri sta izgubila življenje 40-letni Oliviero Conti in njegova 34-letna žena Antonietta Tassar por. Conti iz Modene.

HUDA NESREČA PRI MATERII

Pri Materiji, na cesti Reka - Trst, po kateri se te dni preliva prava reka vozil, se je včeraj zgodilo hudobno nesrečo.

RAZGOVOR S PREDSTAVNIKI RAJONSKEGA SVETA

Vodstvo čistilnice Aquila čuti probleme prebivalstva

Na prvem srečanju so predstavniki rajonskega sveta in vodstva čistilnice obravnavali številne probleme, s katerimi se sooča prebivalstvo iz Žavelj - Štramarja

Vprašanje onesnaženja okolja in vse probleme, ki so z njim tesno povezani ter zaskrbijo prebivalstvo področja Štramar - Žavelj, so predstavniki prebivalstva prvič neposredno obravnavali skupno s predstavniki vodstva tamkajšnje čistilnice Aquila.

razsvetljuje in nekaterih drugih problemov, ki so med prebivalstvom najbolj občutni.

ZARADI ONESNAŽENJA MORJA Pretor Losapio odredil zaplembo liberijskega tankerja «Diane»

Pretor Losapio je odredil zaplembo 33.759-tonske liberijske petroleške ladje «Diane», ki je zasedirana ob terminalu čezalpskega naftovoda.

Poskus samomora v kopalšču «Ausonja»

Sinoči so sprejeli s pridržano prognozo za oživiljanje v glavni bolnišnici 36-letnega Vittoria Di Lernia iz Ul. Dozze 5/2, ki se je malo pred 19. uro skoro utopil v Nabrežju Traiano.

113 - POLICIJA

Policijska centrala vas lahko poveže tudi z Rdečim križem, gasilci in avtoklubom za pomoč v primeru okvare.

194 - PROMET

Kdor zavrti to številko dobi pomoč o prometu na glavnih cestah v Furlaniji - Juljski krajini.

PO NESREČI V JAMI DAVANZO

Reševalci prepeljali v bolnišnico mladega jamarja z zlomljeno nogo

Od nesreče do prevoza v bolnišnico je moral ponesrečeni Roberto Borghesi čakati 53 ur

Tržaški jamarji in planinci se živo spominjajo nesreče, ki se je pred kratkim pripetila jamarju Robertu Borghesiju, ki mu je med plezanjem v jami Davanzo na pomoč Kanina velika skala zlomila levo nogo.

Pri reševanju so tokrat sodelovali tudi radiomaterji, ki so poskrbeli za nadvse koristne radijske povezave.

V torek pri Sv. Justu kvalitetno muziciranje

V torek bo v katedrali sv. Justa nastopil ansambel «Gli archi del Vivaldi», ki deluje v sklopu mednarodnega glasbenega centra «Jeunes Musicales» iz Grožnja.

Povedati je treba, da je jama Davanzo izredno nevarna in bi bil tak poskus reševanja v normalnih okoliščinah skoraj brezpopen. Zato je primerno, da si predociamo vse okoliščine, ki so privedle do rešitve Borghesija.

Mestna knjižnica od torka odprta

Tržaška občina sporoča, da bo mestna knjižnica (Hortisov trg, 4) od 21. avgusta dalje redno poslovala po običajnem urniku.

OBVESTILO ODBORA TRŽASKEGA PARTIZANSKEGA POKRAJINSKEGA PEVSKEGA ZBORA

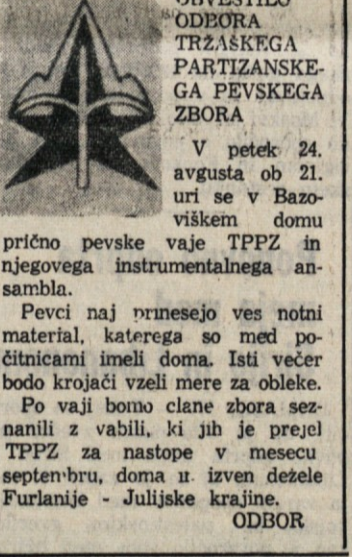
V petek 24. avgusta ob 21. uri se v Bazoviškem domu prične pevske vaje TPPZ in njegovega instrumentalnega ansambla.

Razstave

Danes popoldne ob 18.30 bo v dvorani sesljske turistične ustanove odprta razstava oblikovnih likovnikov Silvano Delise. Razstava bo odprta do 2. septembra.

Razna obvestila

Kulturni krožek Devin - Štivan sporoča vsem udeležencem nedeljskega piknika v Črnom vrhu nad Idrijo, da bo odboj v nedeljo jutraj ob 7. uri po italijanskem času izpred bencinske črpalke v Komnu.



Kino

MIRAMARSKI PARK «Luigi In svobodi» ob 21.00 in ob 22.15 dve predstavi «Massimiliano e Carlotta» v italijansko.

Nazionale 16.00 «Lo chiamavano Mezzogiorno». Barvni film z Rosano Schiaffino. Prevedeno mladini pod 14. letom.

Izleti

SPDT priredi 25. in 26. avgusta dvodnevni izlet na Triglav. Odhod iz Trsta 25. avgusta. Za planince vzhod po «mulatjeri» na Dolič, prenočevanje v Tržaški koči; 26. avgusta vzpon na Triglav - povratek v Na Logu.

Med leptoticami v Sosljanu



Zadonele so fanfare, prizgali so se žarometi in tri najlepše v Furlaniji - Juljski krajini so pristopile na oder - pardon, ni bilo fanfar, žarometi so res razsuli svoje žarke, toda vprašanje je, če na najlepše, za katere pa ne bi mogli reči, da so ravno pristopile na oder, katere precej težav so jim povzročili čevlji s tako debelimi podplatmi, da morajo imeti že dobro mero poguma, da zleze nanje. Tako se je končala predsončna prireditev v Sosljanu za izbor miss Furlanije - Juljske krajine. Zmagovalca je 17-letna Roberta Duri, njeni spremljevalki pa sta postale Marisa Pelizzari in Wilma Furlani.

Kandidatke za naslov najlepše so se nam najprej pokazale v oblekah. Skoraj vse so skrile noge v dolga kriza, s katerimi so bolj ali manj privlačno pometale po odru, po katerem so se morale sprehoditi. Svoje adute - noge, so prihranile za drugi sprehod, ko so se nam pokazale v kopalnih kostimih. V večernih oblekah, različnih barv in modelov, s popolnim make-upom, so dekleta nadvse mim obiskovalcem razdajala svoje nasmeške. Večina se jih je najdalj pomudila na koncu odra, kjer so fotografji priiskali na sprožile svojih aparatov. Vendar so nekatere, kot da bi se bale močnih luči reflektorjev in flešev, preveč hitelo in skoraj pretekle oder. Kako jim je to uspelo, kljub visokim petam in podplatom, ne vem.

Ze pred nastopom kandidatki v odmoru med obema razkazovanjem je zbrano občinstvo zabaval ansambel Flesh. Nastopila pa je tudi gostja - Rosy. Dekleta so po prejem nastopa hitro skočila v kopalne obleke, bolj rečeno dva koščka blaga in nam pokazala cele čare. Po odru je prikorakala cela vrsta nog, ki pa - brez zamere - še zdaleč ne bi moge konkurirati nogam Marlene Dietrich, dekleta so zapeljivo migala z bokmi in skušala posnemati hojo manekene. Vsaka je v roki nosila vrtnico. Ne katere so jo orgle med gledalce druze pa so jo odbrzale.

ŠAGRO

s kulturnim sporedom ob 18. uri. Od 20. ure dalje ples s ansambлом «The Lords».

DAN NARODNE NOŠE

Vabimo udeležence v narodnih nošah, da se čimprej prijavijo na sedežih SPZ v Trstu oziroma v Gorici. Voznja brezplačna.

VABILO NA SESTANEK O ZGODOVINI OPČIN

Angel Vremec bo v nedeljo, 19. avgusta ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah poročal o delu za izdajo knjige «O zgodovini Opčin» in sprejemal naročila.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 18. avgusta HELENA

Sonce vzide ob 6.09 in zatone ob 20.09 - Dolžina dneva 14.00 - Luna vzide ob 21.37 in zatone ob 10.56.

Jutri, NEDELJA, 19. avgusta LUJDEVIT

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27,6, najnižja 20,6, ob 19. uri 26,2 stopinj, zračni tlak 1017 mb, rahlo pada, veter 4 km uro zahodni-severozahodni, vlaga 65-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 24,2 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 17. avgusta se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 13 oseb.

UMRLI SO: 89-letna Maria Miloč vd. Priora, 86-letna Eugenia Zulliani, 80-letna Adele Antonelli vd. Ruggieri, 74-letna Antonia Rizzi por. Rucavizza, 74-letna Severina Camporese por. Signagaglia, 86-letna Giuseppina Ronzel vd. Zanic, 82-letni Danilo Valente, 78-letna Elvira Coli por. Zecchetti, 78-letni Antonio Zocola, 76-letna Margherita Bianchi, 67-letni Casimiro Raspolich, 12-letna Maria Crevatin, 79-letna Antonia Domio vd. Moratto.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure) All'Alabarda, Istrska ulica 7; Al Galeno, Ul. S. Cillino 36 (Sv. Ivan); De Leutenberg, Trg S. Giovanni 5; Mizzan, Trg Venezia 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30) A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Di Gresta, Ul. Bonafina 93; Godina All'Isca, Ul. Giustiniana 6; S. Luigi, Ul. Feluga 46 (Sv. Alojzij).

Prispevki

V spomin dragega očeta Mirka Obada, daruje hči Slavica z možem 5.000 lir za Dijsko matico.

GORIŠKI DNEVNIK

NA POBUDO TRŽAŠKE UNIVERZE

Pri Miramaru bodo uredili prvi morski park na Jadranu

Popolna zaščita flore in faune - 200 m širok pas od kopališča «Castello» do Grljana

Na pobudo naravoslovne fakultete tržške univerze in skupine vnetih ljubiteljev narave naj bi v bližini prihodnosti pri Miramaru uredili «morski park», ki bi bil prvi tovrstni park na Jadranu. Za kakšno pobudo gre pravzaprav, smo se pozanimali pri «factotum» nove varnosti, M. Bussaniju, ki je po po-

Bussani naglašja, da bi morski park pri Miramaru prva tovrstna pobuda na Jadranu in peta na Sredozemlju. Po en urejen morski park imajo namreč za sedaj le Francija, Španija, Alžirija in Grčija, medtem ko sta Italija in Jugoslavija do sledje le biološko zaščiteni deli poldrugi, in sicer prva ob obali pri Salernu, druga pa na otoku Mijetu v Dalmaciji.

OB SODELOVANJU VSEGA TRŽŠKEGA PODROČJA

V Ronkah pripravljajo ustanovitev zgodovinsko-naravoslovnega muzeja

Pri pobudi sodelujejo občinske knjižnice tega področja in med njimi tudi doberdobska

V Ronkah so v zadnjem času imenovali poseben odbor za ustanovitev kulturnega centra in posebnega muzeja za naravoslovne vede in krajevno zgodovino. Področje, ki naj bi ga pri svoji dejavnosti, za njeno kulturno ustanova, z jama sedem občin tržškega okraja.

Med razpravo, ki je sledila poročilom, so prisotni podrobneje razpravljali o raznih problemih in med drugim tudi o potrebi ustanovitve posebne krajevne ekološke skupine, ki naj bi delovala v okviru konzorcija.

Kot rečeno, je bila udeležba na zborovanju dobra in med prisotnimi je bila številna tudi mladina. Pri konzorciju sodeluje preko svoje občinske knjižnice tudi doberdobska občina.

Občinski delavci in uslužbenci iz Gradeža, okoli 150 oseb, so večerjeli dopolnje z večino glasov sprejeli sporazum, dosežen v četrtek ponoči med predstavniški občinske uprave, notranje komisije in sindikalnih organizacij, ki na novo urejuje prejemke občinskega osebja.

NA RAZSTAVIŠČU PODJETJA MANUFAKTURA

Izdelki likovnih umetnikov in okrasni predmeti obrtnikov

Kot redkost, ki pa ni naprodaj, je razstavljen velik prt iz idrijskih čipk

Trgovsko podjetje Manufaktura iz Nove Gorice, ki ima večje številno poslovalnico in med katerimi je tudi trgovina v stolpnici, združuje svoje poslovanje s prirejanjem razstav likovnikov in obrtnikov. S tem svojim delom opravlja določeno poslanstvo na področju ljudske ustvarjalnosti in obrti, hkrati pa odpira pot med zupce določenim izdelkom, ki morejo zadovoljiti tudi «težje» okuse.

Tako je v kletnih razstavnih prostorih te dni prikazanih večje število ekspozicij, ki prijetno učinkujejo na obiskovalca s svojimi oblikovnimi značilnostmi, nekoliko manj spodobljive pa so - kakor je bilo mogoče razbrati iz pripomb v knjigi za vtise gostov - njihove cene, ne samo za domače kupce, ampak tudi za tiste z italijanskega področja.

Organizacija «Čipka» iz Idrije je iz svojega arhiva posodila velik prt, ki bi ga danes ne naredili niti za dva milijona lir. Kristalne vaze in kozarci prihajajo na njem do prave veljave.

Prometna nesreča pod krivdi srnjaka

Včeraj zgodaj zjutraj se je na pokrajinski cesti števil. 55 pri Dolu ponesrečila 25-letna natakarka Silvana Vicigini iz Trsta, Ulica Monte Cengio 6. Ženska se je vozila v fiatlu 124, ki ga je upravljal Livio Mahorčič iz Trsta.

PRIHODNI TEDEN NA UNIVERZI

Začetek 14. mednarodnega tečaja o prevozi v EGS

Najavljena udeležba nad 100 slušateljev - v četrtek predavanje o načrtih za okrepitev italijanskih železnic

V ponedeljek dopoldne se bo na tržški univerzi začel 14. mednarodni tečaj o organizaciji prevoza v Evropski gospodarski skupnosti. Na slavnostni otvoritvi, ki bo v glavni dvorani ob 10.30 in ki se je bodo udeležili najvidnejši zastopniki tukajšnjih in deželni oblasti, bo prebral uvodno poročilo dr. Raymond Le Goy, glavni ravnatelj za prometna vprašanja pri vodstvu EGS.

Tečaj bo obiskovalo nad sto raziskovalcev in strokovnjakov iz dežel članic Evropske gospodarske skupnosti in iz številnih drugih držav. Na njem bodo pregledali do sedaj opravljeno delo ter razvoj prometa in ustrezne zakonodaje v posameznih državah. Večjo pozornost bodo letos posvetili načrtovanju na področju notranjih in mednarodnih prevozov, vrsta predavanja pa se bo nanašala na eintegriran promet v Evropi.

Predavanja se bodo pričela v torek dopoldne. Na govorniškem odru se bo do 1. septembra vrstilo 18 mednarodnih izvedencev. V torek bo na vrsti predavanje o razvoju morskih pristanišč v Evropi, v sredo predavanje o finančnih vprašanjih v prometu in o evropskem plinovodnem omrežju, v četrtek na bosta spregovorila prof. Boydoni iz Rima in prof. Santoro iz Trsta, in sicer prvi o načrtih za okrepitev železniškega omrežja v Italiji in drugi o italijanskem načrtovanju prometnih storitev. Do konca tedna bosta na vrsti še predavanje o medmestnem prometu in o razvoju prevoza v okviru posameznih dežel.

Obiskovalci tečaja si bodo med svojim bivanjem v Trstu ogledali nekatere industrijske obrate v Zavljah in tukajšnje pristanišče.

Ranjeni potnici avtobusa št. 16

V dopoldanskih urah sta se dve ženski ponesrečili v avtobusu proge št. 16, ki je vozilo zavrla zaradi avta, ki si je izsiljeval prednost. Bil je malo prej 8. uro, ko je avtobus privozil iz predora v U. S. Pellico in mu je rumen fiat 500, ki je zatek hitro izgnal, izsilil prednost. Šofer je moral ostro zavreti avtobus, tako da so potniki izgubili ravnotežje.

Pri tem sta se 38-letna Graziella Giannotti iz U. Negrelli 24/1 in 61-letna Maria Jolanda Chiappetta iz U. Imbriani 8 potolčki in sta se moral zateči v bolnišnico.

Posledice padcev priletnih žensk

Včeraj sta se zatekli v bolnišnico dve priletni ženski, ki sta se poškodovali pri nerodnih padcih. 83-letna Antonia Trani-Pittaco s Trga tra i Rivi 2, je padla v svojem stanovanju in si zlomila desno stegenico. 76-letna Maria Gregori iz Istrske ulice 42 je prav tako padla v stanovanju in si zlomila levo stegenico. Obe ženski so sprejeli na zdravljenje v ortopedski oddelku s prognozo okrevanja v treh mesecih.

Neprijeten zaključek avgustovskega presenečenja

42-letni mizar Carlo Manfè je mislil, da bo pripravil hecni prijetno presenečenje, tako da se bo vrnil z dopusta pred napovedanim časom. Ko je stopil v svoje stanovanje na Lonjerski cesti 22 pa je zagledal hec v intimnem pogovoru z zarocenecem. Nastal je prepir, po vrsti hudih besed pa so začele leteti tudi klofute. Iz kupil jo je oče, ki se je moral zateči v bolnišnico zaradi rane na ustitvah in udarce po obrazu. Ozdravel bo v 15 dneh.

Trčenje med lambretto in traktorjem v pristanišču

Kmalu po polnočju sta v novem pristanišču trčila lambretta in traktor in seveda jo je izkupil voznik lambrette 30-letni pristanišnik Pietro Pascolat iz U. R. Manna 17. Ranil se je po glavi in po rokah, zaradi česar so ga takoj prepeljali v bolnišnico. Ranjeni pristanišnik, ki je zaradi udarca v glavo izgubil spomin, bo okrevaj po 20 dneh zdravljenja v nevrokirurškem oddelku.

Podrl je je na zabrestem prehodu

Včeraj dopoldne se je ranila v U. Carducci 51-letna delavka Wally Micheli iz U. Revoltella 18. Med prečkanjem cestišča na zabrestem prehodu za pešce jo je podrl tovornjak, ki ga je šofiral 32-letni Bruno Bok iz U. De Franceschini 18.

Žensko so prepeljali v bolnišnico, kjer so ji samo obvezali rane po glavi in v koleh. Ozdravela bo v 6 dneh.

Vodnjaku je bila ročna bomba «breda»

V četrtek zvečer je 26-letni pristanišnik Radiivo Moretti čistil vodnjak pred hišo v U. Zanetti 107, ko je v blatu opazil železen predmet. Ko ga je prinesel na svetlo, je s strahom opazil, da ima v rokah ročno bombo, sio je za ročno bombo vrste «breda», ki je bila po mnenju razstreljevalca min Albana Butazonija še povsem v redu. Na kraj so prihiteli agenti kvesture, ki so bombo postavili na varno do prihoda razstreljevalca. Slednji jo je razstrelil v blindiranem bunkerju na sedežu v U. Donadoni.

Med razkladanjem tovora železen zaboj na nogo

Včeraj opoldne se je med delom poškodoval 58-letni delavec Antonio Abram iz U. Biasoletto 53. Delal je v skladišču gradbenega materiala Spa v U. F. Severo 23, ko mu je padel s tovornjaka na nogo velik železen zaboj.

V bolnišnici so mu ugotovili poškodbe kosti na levi nogi, zaradi česar so ga sprejeli v ortopedski oddelku s prognozo okrevanja v enem mesecu.

Ko greste na dopust v Jugoslavijo lahko dobite

- PRIMORSKI DNEVNIK
v letovskih krajih:
NA PRIMORSKEM - SOSKA DOLINA:
KANAL
KOBARID
TOLMIN
BOVEC
IDRIJA
V TOPLICAH:
DOLENJSKE TOPLICE
ROGASKA SLATINA
NA GORENJSKEM:
KRANJ
SKOFJA LOKA
BLED
BOHINJ
JESENICE
V ISTRI:
UMAG
NOVI GRAD
POREČ
ROVINJ
PULJ
LABIN
KOPER
IZOLA
PIRAN
PORTOROŽ
V DALMACIJI IN HRV. PRIMORJU
MALI LOSINJ
VELI LOSINJ
CRES
KRKVENICA
REKA
SELCE
NOVI VINODOLSKI
KRK
SENJ
RAJ
STARI GRAD - Paklenica
ZADAR
SPLIT
MAKARSKA
DUBROVNIK
HVAR

Opis davkov kmetom ki jih je prizadela toča

Doberdobska občinska uprava vabi vse tiste kmetovalce in lastnike zemljišč, ki jim je toča v mesecu jiliju uničila pridelek, naj se čimprej zgledajo na županstvu, kjer bodo na posebnih formulirjih popisali škodo in zahtevali opis zemljiškega davka. Davčne ugodnosti bodo deležni tisti oskudovanci, ki jim je toča uničila vsaj 30 odstotkov pridelka.

Kakor smo že poročali, je toča zlasti hudo prizadela doberdobske lastnike zemlje v Laškem, saj je opustošila njihve med Tržičem in Ronkami. Na prav ozkem pasu je toča uničila pridelek tudi v Doberdobi. Menda pa je prizadela samo dva kmeta.

Podobno kot občina Doberdoba, bo do kmetom odpisale davek tudi občine v Laškem.

Dijaške štipendije

Šolsko skrbništvo sporoča, da so na oglasni deski objavljena imena tistih, ki so zmagali na natečaju za štipendije v višini 150.000 lir letno v šolskem letu 1973-74. Seznan v šolskem letu 1973-74. Sezšolah. Vest sporoča šolski skrbnik dr. Camillo Imbriani.

KER JE IZGUBIL ŽIVCE

Natakar udaril gosta v obraz

V teh mesecih, ko so plaže polne turistov, imajo največ dela natakarji, ki morajo hitro postreči številnim obiskovalcem barov in restavracij. Ker jih klienti neprestano kličejo in se hudejejo, ker jim takoj ne postrežejo, ni nič čudnega, če kak natakar izgubi živce, kot se je zgodilo natakarju v baru v Sežani. Ko ga

Prenovljena gostilna na Vrh



Gostilničar Renato Devetak je pred tedni odprl na Vrh popolnoma prenovljeno lokal. Zgradil je novo kuhinjo, razširil je jedilnico ter namestil novo točilno mizo. Povsem razumljivo je, da je na dan odprtja postregel gostom, ki jih ni manjkalo, s kozarcem dobrega malčevina vina. Devetkova gostilna je zelo obiskana. V njej se shajajo domačini, gostje pa prihajajo tudi z Goriškega in s Tržškega. Renato Devetak ima brata - dvojčka, ki se kličeta Remo. Po imenu sta si različna, po obrazu pa prav nič. Domačin ju sicer ne zamenjujejo. Sovodenjci pa, tako sta si podobna. Gostilničar Renato in brat Remo, ki je občinski svetovalec, vedno pomagata prosvetarju «Danice», pri organiziranju piknika. (Na sliki: gospodar med natanekom kozarcev gostom med prvim dnevom odprtja prenovljene lokal. Foto Miro Kuzmin).

Prometni nesreči s lažjimi posledicami

Na križišču med ulicama Ariosto in Donizetti sta se včeraj zjutraj ponesrečili dve osebi, ki sta se vozili v goriškem volksvagnu.

Gre za 47-letnega uradnika Antonia Mighettija iz Gorice, Ulica Casentino 5 in za njegovo mater, 81-letno Anno Rainis vdovo Mighetti.

Nesreča se je pripetila, ko sta ponesrečenca izsilila prednost in trčila v drug avtomobil, ki je vozil proti Korzu Italija. Zaradi možganskega pretresa se bo Mighetti zdravlil v bolnišnici 10 dni; njegova mati pa 5.

Včeraj popoldne sta se v Ulici Torriani ponesrečila 53-letni Sabadino Valocchia iz Gorice, Ulica Generale Papa 23 in 19-letna Claudia Furlan iz Ulice Venezia 15.

Oba so sprejeli v bolnišnico, kjer se bosta zdravila nekaj dni zaradi lažjih poškodb.

POD TOPOLI OB DOBERDOBSKEM JEZERU ...

Veliko obiskovalcev na šagri športnega združenja «Mladost»

Drevi bodo ponovili tekmovanje v briškoli, jutri nastop ženske namiznoteniške ekipe «Kras» iz Zgonika

Poletno praznovanje ob Doberdobskem jezeru se bliža koncu. Manjkata še dva dneva, danes in jutri, da bodo organizatorji SZ Mladosti potegnili črto in presteli dobiček, ki bo šel za nakup nove športne opreme za kraško društvo.

Drevi ob 21. uri bodo spet ponovili tekmovanje v briškoli in tokrat se bodo vsekakor spet vpisali tisti, ki so bili izločeni med prejšnjim tekmom. Zmagovalci bodo, kot po navadi, dobili zanimive in bogate nagrade, zato organizatorji pozivajo, naj se vpiše čimveč parov.

Včeraj so se na «brjarju» izkazali najboljši pesalci v valčku, ki je zadnje časa precej pozabljen ples, posebno med mladino, ki pozna samo moderne plesje.

V četrtek so se ob mizah pod topoli zbrali vneti igralci briškole, ki so se pomerili med sabo za dosego prvih mest. Po dolgi izločilni borbi je zmagala dvojica iz Vermegliana, na drugo mesto sta se uvrstila Vilko in Karlo Ferletič iz Doberdoba; tretje mesto je pripadalo Renato Pahorju in Jožetu Ferfolji iz Jamelj, na četrtem mestu pa je bil spet par iz Doberdoba.

V nedeljo, zadnji dan praznovanja, bo na programu nastop ženske namiznoteniške ekipe «Kras» iz Zgonika, ki bo občinstvu prikazala, kako se igra ta športna panoga, ki je zelo poznana pri vzhodnih narodih. Nastopile bodo Sonja Milič, Silvana Vesnaver, Anica Zigon, Neva Rebulina in Dragica Blažina. Pomerile se bodo med seboj in prikazale znanje, ki so ga pridobile na raznih tekmovanjih širom Evrope. Veliko zanimanje vlada zlasti za nastop Miličeve in Vesnaverjeve, ki sta italijanski prvakinji v mladinski, oziroma naraščajniški ligi.

V Štandrežu je umrl prosvetar Avgust Cijak

V Štandrežu je umrl 71-letni upokojenec Avgust Cijak, ki je vse svoje življenje posvetil prosvetnemu kulturnemu delovanju, še posebno petju, ki je bil zanj posebno navdušen.

Avgust Cijak se je rodil 18. januarja 1902 v Mirnu, od koder se je kot fantek preselil z družino v Sovodnje. Tam se je izučil za peka in ko je odraščal, si je sam odprl trgovino in pridno v njej delal, potem je spoznal Rozalijo Mučič iz Štandreža in se z njo poročil. Po poroki se je Avgust preselil v Štandrež v Ulico Matujur št. 15. V njunem zakonu so se rodili štiri otroci, tri deklice in en fant.

Poleg svojega vsakdanjega dela je bil pokojnik vnet pevec in je nastopal pri raznih zborih, naj omenimo zbora «Alojz Bratuž» in «Oton Zupancič». Tudi za časa fašizma ni odnehal peti po slovensko in se ni bal groženj italijanskih oblasti, ki so prepovedovale vsakršne javne nastope v slovenski. Po padcu krutega režima se je Cijak udeleževal tudi v domačem prosvetnem društvu. Zaradi svojega dolgotrajnega dela na glasbenem področju je pred leti prejel Gallusovo značko, ki je pričala o njegovi ljubezni do petja. Očetovo poslanstvo je sedaj prevzel sin Vojko, ki nastopa pri zboru «Oton Zupancič» iz Štandreža.

Pogreb pokojnega Avgusta Cijaka bo danes dopoldne ob 10.15. Zalni spoved bo krenil iz mrtnišnice v bolnišnici na štandresko pokopališče. Hudo prizadeti družini in ostalemu sorodstvu izrekla Primorski dnevnik iskreno sožalje.

Razna obvestila

Goriška občina obvešča, da je razpisala natečaj za mesto ravnatelja otroškega vrta. Prosnje je treba nasloviti na županstvo najkasneje do 12. ure dne 6. oktobra letos. Za vse potrebnejše informacije naj se zainteresirane obrnejo do urada za osebe na občini.

Razstave

Razstava grafik Toneta Kraja v Goriškem muzeju vključuje stvaritve, ki so nastale v času med 1921 in 1971. Razstavljava sta tudi dva graficna cikla iz povojnega časa. Črno zlato - Trbovlje in Zemlja. Razstava bo odprta do konca avgusta in si jo obiskovalci lahko ogledajo vsak dan (razen sobote) od 7.30 do 14.30, ob nedeljah pa med 13. in 18. uro.

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Michela Cocollet, Deborah Calligaris, Michele Modonuti, Roberto Fiorenzis, Nadia Leghissa, Silvana Bardoh.

SMRTI: 63-letni upokojenec Giulio Klagan, 78-letni upokojenec Alfredo Zorzenon, 68-letna upokojenka Francesca Srednik vd. Trevisan.

Izlet

Slovensko planško društvo v Gorici priredi v nedeljo, 2. septembra avtobusni izlet v Bohinjo in na Vogel. Vpisovanje in informacije na sedeži SPD, Ulica Malta 2 v uradnih urah.

Kino

Gorica
VERDI 17.30-22.00 «La gang dei dobermann». B. Mabe in J. Parrish, barvni film.
CORSO 17.00-22.00 «Champagne per due dopo il funerale». H. Mills in G. Sanders, barvni film.
MODERNISSIMO 17.00-22.00 «Gerontom». C. Konnor in A. West, barvni film.
VITTORIA 17.30-22.00 «Le Demones J. Foster in K. Field, barvni film, prepovedano mladini pod 18 letom.
CENTRALE 17.00-21.30 «Sette spade di violenza» C. Sze, barvni film.
Tržič
AZZURRO 18.00-22.00 «Dequilla», barvni film.
PRINCIPE 18.00-22.00 «Cristiana monaca indecanta», barvni film.
EXCELSIOR 17.30-22.00 «Gli insospettabili», barvni film.
Nova Gorica
SOCA «Ko so se ženske učile ljubiti», italijanski barvni film ob 18.30 in 20.30.
SVOBODA «Homo eroticus», italijanski barvni film ob 18.30 in 20.30.
DESKLE «Nekaj se premika v mraku», angleški barvni film ob 20.00.
RENCE «Ogenj ljubezni», francoski barvni film ob 20.30.
PRVACINA Prosto.
KANAL «Jeremija Johnsons», ameriški barvni film ob 20.30.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Marzini, Korzo Italija, tel. 24-43.

DEZURNA LEKARNA V TRŽICU

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Rismondov, U. E. Toti, tel. 72-70L.

19. MEDNARODNI VINSKI SEJEM
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA
25.8. - 2.9. - odprt od 10. do 18. ure
zabavišni prostor do 22. ure
Dvorani A in C - razstava in pokušnja vin, žganih pijač in sadnih sokov.
Dvorana B in Jurček - razstava in prodaja vinogradniške, kletarske in kmetijske mehanizacije.
Zunanji prostor - gostinstvo in zabavišče - igrayo «Veseli planšarji»
25% POPUST NA ŽELEZNICI!
OBIŠČITE VINO 73

Pevmica je, kot nekdanj, še vedno vabljiva
Ni vsem dano, da bi polne počitnice preživljali na morskih plažah ali v gorskih letovskih. Naša slika prikazuje otrohe iz Sentmarina, z Oslavja in iz Pevmice, ki se pešči hladit v Pevmici. Nekdanj je bil potok bolj obiskan ker je bil bliž in se je bilo mogoče pripeljati do njega s kolešcem, so v tojoli zelo uporabljivi in skoraj edini prevoznim sredstvom. Danes se, seveda, verjemo na morske plaže, kjer je zmanjkalo prostora, toliko nas je. V Pevmici teh težav nimajo. Ker je tudi voda topla, se mladim kopalcem niti ne stoji po morju

AMERIKANCI V MARSICEM TAVAJO V TEMI

Da bi izvedeli resnico vsaj en škandal dnevno

Kaj je navedlo Pabla Neruda, čilskega pesnika in nobelovca, da je napisal kako so Amerikanci podobni možem, ki zadnji zvedo za ženino nezvestobo

Slavni čilski pesnik, Nobelov nagradjenec Pablo Neruda, je nedavno napisal, da Amerikanci, podobno prevaranim možem, zadnji zvedo za ženino nezvestobo...

in začetniki, njihovi prijatelji z naj Indokine, znal je praktično ves svet, razen — Američani...

resnici pa so tajno vojno samo spreminile v javno. Zdjaj je spet slišati opravičevanja, da se je z bombardiranjem začelo na poziv princa Norodom Sihanuka...

(Nadaljevanje na 6. strani)



Kraški motivi (Foto M. Magajna)

Pavli Štucin Rutarjevi v spomin

Pred dnevi je po hudi bolezni umrla v Lescah pri Bledu Pavla Štucin - Rutarjeva, žena izgnanega učitelja Ludovika Rutarja iz Grahovega...

KULTURNO PISMO IZ MAKEDONSKEGA GLAVNEGA MESTA Stoletja zapostavljeni Makedonci pomagajo Turkom, Albancem, Romom

Makedonski jezik je dobil pravico do veljave šele po osvoboditvi - Albanski in turški otroci obiskujejo svoje šole - Romi dobili svojo slovnico

SKOPJE, 17. — Skozi stoletja se je makedonsko slovostvo ohranjalo le v izročilu. Iz generacije v generacijo se je prenašalo v pripovedkah in poezijah, ki so jih ljudski pevci oziroma dedi pripovedovali na sejmih oziroma v večernih ob ognju ob domačem ognjišču...

smi, zgodbe, pregovore, uganke in vse razno narodno bogastvo v preproste zvečke in to njegovo delo je danes menda najbolj dragocen vir stare makedonske narodne literature...

tolikšne ingerence, je makedonski jezik težko prišel do izraza. Kljub temu se je že v 16. stoletju rodila prva makedonska pisana literatura...

ture šola, toda že 1950 leta, torej komaj pet let po osvoboditvi, so v Skopju ustanovili gledališče za turško in albansko manjšino...



Po potresu, ki je pred 10 leti povsem porušil glavno mesto Makedonije, Skopje, je nastalo povsem novo mesto. Vendar se je ohranilo tudi nekaj starega

Neminljivo so njene zasluge v borbi za obstoj slovenske narodne manjšine v fašistični Italiji. Ni mogla ostati ravnodušna ob uničenju slovenskega šolstva, prosvetnih društev in ob zapostavljanju slovenskega človeka...

zadržati prijatelja Dina Gradnja, ki da mu je sporočil, da mu to uslugu more narediti le izven Primorske, zato naj jo zapusti. Pošteni bi je moral zapustiti Grahovo...

Pred nedavnim je v Skopju izšla tudi «Slovnica romskega jezika». Gre za slovnico ciganskega jezika. Pred dvema letoma je bilo v Jugoslaviji — po sklepu svetovnega kongresa ciganov v Londonu — določeno, da se izloči izraz cigan ter da se cigani imenujejo v programu tudi oddaje v albansčini...

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Po trditve se, da boste čim bolj opravili nalozeno delo. Bodite bolj ljubezni do znancev. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Do sodelavca izpolnite obljubo, ki ste mu jo dali. Ne bodite preveč otrpete sodelovanja. Ne pozabite doživeti ljubljeno osebo...

RADIO VELE VIZIJA

SOBOTA, 18. AVGUSTA 1973

- ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL 18.15 POD VEDRIM NEBOM Z igro in fantazijo po Italiji Oddaja je pripravila Maria Antonietta Sambati 19.40 Izbranje loterije 19.45 Nabožna oddaja 20.00 ŠPORTNE VESTI Napoved trena 20.30 DNEVNIK 21.00 Glasbeni spored SENZA RETE Pripravil Alberto Testa, vodi Aldo Giuffrè Aldo Giuffrè bo odmar, v Neaplju, vodil se četrti nadaljevanje oddaje «Senza rete»...

- JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA 19.15 OBOZNIK 19.30 RISANKE 19.45 DANIE COPPERFIELD Nadaljevanje in konec David Copperfield je eno najpomembnejših del ameriškega pisatelja Charlesa Dickensa. Delo je spravljen na filmski trak Georg Cukor. Film je zelo star, vendar spada med najbolj posrečene filmske prikaze literarnih del...

- KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA 16.00 PLOVANJE Prenos iz Berlina SPOR Film iz serije «Dekleta v modrem» 21.15 POROČILA 21.30 VZTRAJNA IGRA Serijski film 22.20 MALI KONCERT «ZAR PTICA» Igorja Stravinskega

- TRST 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Poslušajmo pete; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.30 Horstnik Niko Perot in pianistka Silvana Pretner; 18.45 Dva orkestra; 19.10 A. Lokar: Tržičan v Ameriki; 19.20 Zborovsko petje; 20.00 Šport; 20.35 Teden v Italiji; 20.50 Na počitnice; 21.05 Ritmični orkester; 21.30 Povepke; 22.30 Zabavna glasba. TRST 12.10 Plošče; 14.30 Deželne kronike; 15.10 Med prijatelji glasbe; 16.20 Kulturni pregled; 19.30 Deželna kronika.

- KOPER 7.30, 8.30, 10.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 19.30, 21.30 Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.40 Glasba za dobro jutro; 10.00 Orkester Borghesi; 11.45 Melodije; 13.30 Današnji pevci; 11.45 v diskoteki; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Sequi; Z nosom po zraku; 14.10 Plošče; 14.40 Juke box; 15.00 V veselih družbi; 15.45 Početek ob glasbi; 16.45 Orkester Ramin; 17.40 Glasbe Record; 17.45 Vrsto jo se pevi; 18.00 Zapoljino in zagrano; 18.45 Poje Dalibor Brun; 19.00 Progresivna glasba; 20.00 Za konec tedna; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Glasbeni week-end; 23.35 Plesna glasba. NACIONALNI PROGRAM 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Povepke; 9.15 VI in jaz; 11.30 Pisana glasba; 12.10 Laha glasba; 12.45 Pesmi iz Južne Amerike; 13.25 Preizkušajo se dijetanci; 14.10 Mali koncert; 14.50 Znanstvena oddaja; 15.10 Oddaja za bolnike; 15.45 Veliki variete; 17.10 C. Meano «Giouchi per Led»; 20.20 Jazovski koncert; 22.00 Orkester lahke glasbe; 22.30 Glasba po željah. II PROGRAM 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 7.40 Poje Gino Paoli; 8.40 Glasba za odrasle; 9.35 Strnjena komedija; 10.35 Glasbeni variete; 11.50 Zborovsko petje; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.50 Kako in zakaj? 14.00 Plošče; 15.00 Glasba za popoldne; 16.00 Francosčina na veseli način; 16.35 Evropski festivali; 17.35 Ping-pong; 19.00 Na deželi je nekaj povsem drugače; 20.10 Pucintinja «La fanciulla del West». III. PROGRAM 11.00 Koncert za začetek; 11.00 Boccherinijevi kvinteti in kvarteti; 11.40 Sodobna ital. glasba; 13.30 Rimski - Korsakov in Poulenc; 14.00 Mozartova «Figarova svatba»; 17.15 Koncert na orgle; 18.10 Simf. koncert; 19.45 Večerni koncert; 21.30 Rimski koncert; 22.45 L. Melfi: «Anche gli uccellini morti hanno le ali». SLOVENIJA 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Na današnji dan; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Pionirski tednik; 10.35 Slov. ansambli zabavne glasbe; 11.15 Kličemo letovišče; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.10 Melodije; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Čez travnike zelene; 14.30 Priporočila vam...; 15.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 16.40 Naši operni pevci; 17.00 «Vrtički»; 19.00 Aktualnosti; 19.15 Urad za najdene skladbe; 19.45 S knjižnega trga; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Ansambel Jožeta Burnika; 20.10 Lete z nami! 22.00 M. Marinc: Strip, med in nič...; 22.37 Zabavna glasba; 23.20 Oddaja za izseljence; 00.05 S pesmijo v novi teden.

USPEH SOVIJSKIH STROKOVNJAKOV RAZSOLJENA VODA ZA TERMOCENTRALE

Poleg sladke vode se iz morske vode dobe tudi razne surovine

MOSKVA, 17. — Industrijski obrati dveh pomembnih azerbejdžanskih centrov in sicer Bakuja in Sumgajta potrebujejo nad polovico sladkovodnih rezerv Apšeronskega polotoka v Kaspiskem morju. Štiri termične centrale, ki dobavljajo električni tok tem dveh industrijskim centrom, potrebujejo nad tri tisoč ton vode na uro. Tolkšna količina vode bi krila potrebe mesta s 300 tisoč prebivalci, torej potrebe mesta, kakršne je Trst. Tehnični napredek zatoraj bolj sili k iskanju novih rešitev, kajti problem sladke vode postaja iz dneva v dan akutnejši. V tem ko pri manjkajoči sladki vodi je morske vode na pretek. Zato je logično, da se je pot iz težav izkala v tej smeri. Zato je pred dvajsetimi leti v okolici Bakuja, in sicer v električni centrali «Severnaja», začela obratovati prva «tovarna» za razsoljevanje morske vode. Prvotni namen je bil razsoljevanje vode za potrebe centralne, ki je izdelal prof. Ismail Makinski. Petrokemijski inštitut «Mešadi Azibekova» je v zvezi s procesom pridobivanja sladke vode iz morske vode in v zvezi z njeno uporabnostjo izdelal poročilo, v katerem med drugim beremo: «Morska voda, ki jo spremenimo v sladko vodo, se z uspehom uporablja za kritje neposrednih potreb parnih generatorjev v termičnih električnih centralah, tako da ni treba vedno prečiščati. Ta voda je povsem primerna za delovanje generatorjev z nizkim pa tudi s srednjim in visjim pritiskom, vse do sto in več atmosfer. To je posebno važno če vzamemo v poštev dejstvo, da termična energitika danes temelji v glavnem na višjih pritiskih». Uspehi azerbajdžanskih znanstvenikov so naleteli na dober sprejem pri sovjetskih, pa tudi pri tujih strokovnjakih. Strojovnjaki iz Vzhodne Nemčije, Poljske, Francije in tudi iz ZDA so prišli v Baku in v Krasnovodsk, da bi si na kraju samem preverili rezultate. Iz računov, ki so jih preverili, izhaja, da je cena razsoljene vode enaka ceni sladke vode, ki jo dobimo neposredno iz prirodnih virov. Vrhu tega so strokovnjaki iz omenjenega inštituta dosegli še druge rezultate, saj je načelnik raziskovalnega centra Ojrat Rustamov, da zvezi s tem med drugim rekne, da se «termoemično metodo za razsoljevanje morske vode iz Kaspijskega jezera» se pridobijo številne druge surovine, ki služijo sovjetski industriji in je proizvodna cena teh surovin zelo nizka, nižja kot če bi iste surovine kopali v raznih «prirodnih rudnikih».

Znameniti in zaslužni gradiščanski Hrvati

Celovski «Slov. vestnik» poroča: Gradiščanski Hrvati so pred nedavnim dobili zanimivo knjigo «Znameniti in zaslužni gradiščanski Hrvati», ki jo je spisal Martin Meršić, kanonik stolnega kapitla v Želzem. Knjiga ima dva dela. V prvem delu govori avtor o početkih literarnega ustvarjanja gradiščanskih Hrvatov od 16. stoletja naprej, ko so se naselili v predelih Gradiščanske, Spodnje Avstrije, Stajerske, in v zapadnih predelih Madžarske ter na Moravskem in Slovaškem. Kot pri Slovencih so prvi literarni teksti gradiščanskih Hrvatov verskega značaja. Tudi protestantski reformatorji so se posluževali hrvaškega jezika. Glavni avtorji so bili seveda duhovniki. Slovanski tiskar Mandelc je potem, ko je moral zaradi protireformacije umekniti s Slovenskega, postal pomožni tiskar na Madžarskem in Hrvaškem. Pri tem potujočem tiskarju je pustil natisniti svoje pesmi Mekinčić, in sicer v svoji fari v Keresturu. V uvodu poudarja Martin Meršić glavni pomen kulturne povezave gradiščanskih Hrvatov z brati na Hrvaškem in pove, da so te kulturne vezi mnogo pripomogle k razvoju kulturne dejavnosti gradiščanskih Hrvatov. Glavni del knjige zavzemajo kratke biografije zaslužnih gradiščanskih Hrvatov. Knjiga je gotovo k razisten pripomoček pri spoznavanju zgodovine in kulture gradiščanskih Hrvatov. (Op. ur.: Ni dvoma, da bi tudi Slovenci v Italiji potrebovali publikacijo o svojih znamenitih in zaslužnih rojakih).

Horoskop

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Po trditve se, da boste čim bolj opravili nalozeno delo. Bodite bolj ljubezni do znancev. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Do sodelavca izpolnite obljubo, ki ste mu jo dali. Ne bodite preveč otrpete sodelovanja. Ne pozabite doživeti ljubljeno osebo...

„Primer Lip“

Srpnja je bilo videti, da gre za poseben navadno sadeno, za običajen dogodek v življenju in umiranju kapitalističnih podjetij. Podjetje „Lipa iz Besancona — orodje, orodje, predvsem pa ure — je zaradi slabega gospodarjenja končalo poslovno leto 1972 s 50 milijoni frankov izgube. Ker so delničarji hoteli rešiti vsaj nekaj denarja in ker francoska vlada ni preveč naklonjena manjšim podjetjem, je postal novi lastnik podjetja švicarski konzern Ebauches S. A., ki ima veliko urarsko industrijo. Tudi sanacijski načrt novega lastnika je bil kar najbolj klasičen: »Lipa naj bi opustila skoraj polovico delavcev, opustila naj bi proizvodno orodja in orodja, ker se pač švicarski kapital ni mogel obetati naravnih francoskih ur »Lipa na naj izdejalov le dele za švicarske ure, ki bi jih potem prodajali po »Lipovih prodajni mreži.

Tako so sklenili novi lastniki. Nekoliko drugače pa so odločili stari delavci in tako je »navadna zadeva« čez noč postala »primer Lipa«. Delavci so namreč odločili: nobenih odpustitij in nikakršnega razbijanja podjetja. Svojo odločenost so izrazili na edini možni in učinkoviti način — s stavko, toda nekoliko ne navadno. Besancon je obogatil besednjak delavskega gibanja z novimi izrazimi: »delovna stavka«. Tisoč tristo »Lipovih delavcev je namreč zavežilo tovarno, zasejlo blagajno in zalogo, s svojo varnostjo preganlo vodilne kazne in začelo pridno izdelovati in prodajati ure.

Stavštice delavcev je bilo jasno: oni niso krivi za slabšo vodeno podjetja, ker ni so oni odločili, in oni tudi ne morejo biti žrtve anonimnega mezarinskega kapitala in njegovih odločitev. Stavštice kavnata pa je bilo še bolj jasno: vsekakor je treba šteti »delovno stavko«, saj pomeni izredno naporen presedan. Zday je to storila francoska vlada s policijo in v uamni, da zadeva v tem političnem avgustu le ne bo imela prebrade odmeva. Toda že prve dni kažejo, da se je hudo ustela. »Lipovih delavci so s svojo stavko združili vse levičarske sindikate od krščanskih do komunističnih, svo francosko levico in ne samo levico, vse napredno javno mnenje.

Po stari sledi v Argentini

Protimarksistična gesla Peronovih krogov — Isabela kot podpredsedniška kandidat oživlja preteklost Argentine — Peronova hoja po stari sledi ne obeta pričakovane — Proti gverilci

Dogajanja v peronističnem vrhu v zadnjih dneh kažejo, da se ponovno afirmira desnica. Politični opazovalci menijo, da se konfrontacija znotraj peronističnega gibanja bržkone ne bo mogla izogniti prelivanju krvi. Obtožbe, da se je Peron, obkrožen s staro peronistično elito (konservativci in sredini) pogodil z vojsko, najbrž niso povsem netočne. Z njo naj bi se pogodil o izkoreninjenju široko razpredene gverilske gibanja v Argentini, to pa naj bi bil samo eden od znakov, da za levčarska oziroma socialistična hotenja tistih mladih Argentinec, ki so se najbolj zavzemali za njegovo vrnitev, ne bo imel posluha.

Začasni predsednik Raul Lastra je izjavil, da napoveduje totalni boj argentinski gverilci. Med drugim je izdal odredbo, da morajo v petih dneh vsi sposamezniki in institucije, ki imajo orožje ali eksploziv, to oddati policijskim postajam. Najmočnejša gverilska skupina, tro-

kistična ERP, ki je bojda izredno dobro organizirana, je izdala proglas, v katerem je zapisano: »Z vidika revolucionarnih organizacij moramo ukrepati še bolj jasno kot kdajkoli. Smo del svantagrede in nič ne more biti stvojnega v tej deželi brez naše privolitve — dokler so-
vražnik ne bo pripravljen opustiti okrutnih represalij. Toda sovražnik — peronisti — se pripravljajo prav na represalije. Protimarksistična gesla, ki jih je objavil začasni predsednik Raul Lastra, se vključujejo v namene bodočee Peronove vladne koalicije. Do-

važ, doveten za taka gesla. Justicializm je, kot meni Peron, najbolj koristen politični sistem za prihodnost dežele. To gibanje, je dejal, hote ustvariti skupnost, v kateri bo lahko vsak človek zadovoljen. Očitno je danes, na začetku »Peronovega pohoda v prihodnost Argentine«, temu ni tako. »Caudillo« Peron ni pozval k sebi samo stare garde peronistov, ampak se tudi drugače očitno poslužuje starih, preteklih metod, znanih iz časa, ko si je z demagogijo pridobil največje mase argentinskega življa. Sporočil je, da nimajo da bodo trpelo druge žene, Evite Peron, ki je umrla za rakom leta 1952, prepeljal v Argentino takoj, ko so vstvari ta dolni umrle. (Njeno truplo so vojaki izročili po šestinsletnem skrivanju Peronu leta 1971, ko je še živel v izgnanstvu v madridski vili Puerta de Hierro.) Hhrati s truplom Evite vrača Peron Argentini njeno drugo podobo, svojo sedanjo in v predsedniških volitvah v septembru kandidirala za mesto podpredsednice. (Podpredsedniška kandidatura je bila svojčas objavljenja tudi Eviti Peron, toda zaradi nedogovajanja oboroženih sil jo je morala umakniti.) S tretjo Peronovo ženo naj bi bil Argentin vrnjen Evitini duh, to pa je tudi del vajuja, ki je pripeljalo do evitje kulta osebnosti. Ta je v Latinski Ameriki možen v še večjih razsežnostih kot drugod.

Vse to je seveda udarec mladi generaciji Argentinec, ki so z navideznim odstranitvijo vojake pričakovali tudi odstranitve družbene krivdnosti, če že ne socializma. Peronova hoja po starih sledih jim vsega tega ne obeta.

PETER BRESČAK

Devet temačnih let

S prenehanjem bombnih napadov na Kambodžo se je verjetno končalo tudi devet let trajajoče neposredno ameriško vmešavanje v indokitajske dežele

PHNOM PENH, 15. avg. (AFP-AP-Reuters) — Danes ob petih po srednjeevropskem času so ameriška letala prenehala bombardirati Kambodžo. S tem je, vsaj tako izjeda, končana tudi neposredna ameriška oborožena intervencija v Indokini, ki je trajala polnih devet let. V tem času so Američani odvrgli na Vietnam, Laos in Kambodžo 7.400.000 ton bomb. Njihova proizvodnja je veljala 16 in pol milijard dolarjev.

Kambodža je bila izpostavljena hudim udarcem ameriškega letalstva — prikritim in odkritim — več let. Bombardiranje pa je doseglo vrh prav v zadnjih nekaj tednih pred uresničitvijo sklepa ameriškega kongresa z dne 29. junija o ustanovitvi bombardiranja, ki se mu vlada predsednika Nixona ni mogla več izogniti. Res je, da Pentagonu ostanejo vsa sredstva, da nadaljuje »strahotno zračno vojno v Indokini, ker bo v Tajski ostalo še 45.000 ameriških letalcev, 800 letal, od tega kar 430 bombnikov. Tu gre tudi za floto 140 stratosferskih trdnjav, ki so stacionirane na pacifiškem otoku Guam.

Opazovalci vseeno ne verjamejo, da bo ameriška vlada v položaju, ko je njen voditelj že v »konfrontaciji« s kongresom zaradi sfere »Watergate« in v času, ko ima

ne bi mogla rešiti Lon Nolovega režima. Prebivalci Kambodže zdaj čakajo osvoboditve s prepričanjem, da bo le njihov prihod prinesel konec trpljenja.

Končno bitko čakajo tudi diplomati, ki so evakuirali družine, in novinarji, ki jih toliko še ni bilo nikoli v glavnem mestu Kambodže. Nelagodno bitko pa s strahom pričakujejo tudi voditelji režima, ki imajo v pripravljenosti letala in helikoptere, da bi pravčasno odšli celo javo.

Šestdeset tisoč partizanov okrog Phnom Penha. 5 do 6 tisoč Sihanukovih diverzantov v samem mestu — to so podatki, ki jih pošiljajo dopisniki iz oblegane prestolnice.

Dosedanje izkušnje kažejo, da je ta bojazen upravičena toliko prej, ker Washington pospešeno pošilja orožje in drugo vojaško opremo Lon Nolovi vladi. Podobno je Washington ravnal tudi, ko je ustavljal neposredno intervencijo v Južnem Vietnamu. Razlika pa je v tem, da je Lon Nolov režim pred po-

Veta ni bilo

Po tridnevni napornih pogajanjih in usklajevanjih stališč je petnajstčlanski varnostni svet naposled soglasno obsodil izraelsko gverilsko ugrabitev irakškega potniškega letala. Kompromisno britansko — francosko resolucijo, ki je samsajla odločnojšo resolucijo asmih neururšnih držav, je podprl tudi tradicionalni zaveznik v VS, Združene države.

Pravzaprav so bile v to prisiljene, kajti novega, šestega veta, si v zadnjih razmerah, za katere je značilno zaostrovanje na »svetni front« v arabskem svetu, najbrž niso mogle privoščiti: to je bil že tretji veto v prid Izraela, drugi v tem letu. Ko je aprila VS razpravljalo o izraelskem vdoru v središče Bejruta, kjer so pobili tri palestinske voditelje, so se ZDA pri glasovanju vzdržale: te vete se niso zalele samo zato, ker je VS obdobje vsakršno nasilje, ki ogroša nedolžna življenja, na le izraelsko. Konec julija pa so ZDA tenudarile vložiti veto na resolucijo VS, ki je obsodila nadaljevanje izraelske okupacije arabskih ozemelj.

Tokrat so se resoluciji VS pridružile in tako prič obdobje svojega bližnjehodnega zavezništva, Izrael, zaradi nasilnega kršenja libanonske suverenosti in zaradi ogrožanja varnosti mednarodnega potniškega letalstva; pridružile so se hkrati opozilom VS, da bo proti Izraelu vzle ustrezne ukrepe, če bo s takšnim početjem nadaljevalo. Opozorilo, ki no najbrž naleto na gluha ušesa...

Izrael je namreč še dal vedeti, da bo s takšnimi ukrepi, ki so navzven v skladu s mednarodnim pravom in veljavni normami ter našel, še nadaljeval. Sklep VS je zanj vsprisan. Izrael bo, kot je napovedal vojaški poveljnik Elazar, znova kršil mednarodno pravo, če se mu to zadelo potrebno za zaščito lastne varnosti.

To pa bo naposled terjalo od VS rešilno »ostodnost« in uveljavljanje sprejetih resolucij, sicer se bo »kmalu« nastavilo vprašanje njegovega ugleda.

Zvestoba?

»Ljubezenske stiske« med Parizom in Bonnom zaradi nemške nezvestobe

OD NASEGA BONSKEGA DOPISNIKA

BONN, avgusta. Med Bonnom in Parizom je spet prišlo do »ljubezenskih stisk«. Zadnje čase so francoski politiki — nazadnje kmetijski minister Jacques Chirac — naslavljali preko Rena svoje opomine in zaskrbljenost zaradi snevropskega obnašanja v Bonnu, zaradi domnevnega tihlega dogovarjanja z Moskvo o ponovni združitvi — skratka Francozi naj bi bili v skrbah nad vhodnim sosedom. Če mora potem bonski minister za informacije odgovorjati v imenu vlade in odločno zavrniti vse podobne »slutnje«, pomeni, da gre za resne nesporazume. Ti niso ravno od danes, marveč so tleli že nekaj časa.

Januarja letos so v Bonnu in Parizu praznovali desetletnico slavnega »pakta« med Adenauerjem in de Gaullem, ki je utemeljil večno nemško-francosko prijateljstvo. Junija je bil v Bonnu Pompidou s četo svojih ministrov in že takrat so vsi opazili, koliko pomembnih političnih vprašanj je, ob katerih se Bonn in Pariz razhajata. Ob nekaterih vse bolj. Najprej je tu pojmovanje prihodnje evropske integracije.

»Na prvem mestu omenjam cilj evropske unije, kot jo je zastavila pariška konferenca na vrhu jeseni 1972 za to desetletje.« Je 18. januarja letos podaril Willy Brandt v svojem programskem govoru pred Bundestagom ter konkretiziral: »Evropsko združevanje se lahko odvija edino preko prijateljske povezanosti udeleženi narodov. Ziv primer za to je nemško-francosko pobratenje, ki sem ga imenoval sentense élémentaire. Bonn ob vsaki priložnosti poudarja, da je zvest temu načelu ter da se vedno teži k temu, da bi preko gospodarsko-monetarne dosigli tudi politično združitve zahodne Evrope.

Toda že pri gospodarskih in monetarnih zadevah vedno znova ugotavljajo v Bonnu, kako sebično trmasti so pa-

ANTON RUPNIK

MAULDIN: NIXON JE POVSOD



»Moj bog, saj televizor sploh ni vključen!« »Chicago Sun-Times«

Pred konferenco nevrščenih

Zlasti razvoj

Dr. Anton Vratuša o gospodarskih vidikih konference nevrščenih držav — Prednost razvojnim problemom

BEOGRAD, avgusta (Tanjug). Podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša je izjavil, da politika nevrščeni izhaja iz pravice vsake države do svobode, neodvisnosti, suverenega in samostojnega družbenega in gospodarskega razvoja, brez vmešavanja od zunaj, in do enakopravne udeležbe v mednarodnih odnosih. Opredelitev Jugoslavije za politiko nevrščeni izhaja iz njenega celotnega družbeno-ekonomskega razvoja v smeri izgradnje samoupravnega socializma in boja za demokratizacijo mednarodnih odnosov. Izhajajoč s teh pozicij in iz mednarodne solidarnosti se Jugoslavija zavzema za prijateljsko in enakopravno sodelovanje vseh držav in narodov ne glede na njihovo družbeno ureditev, velikost ali moč.

V pogovoru s Tanjugovim urednikom Memčkom Solajom o ekonomskih vidikih bližnje 4. konference voditeljev držav in vlad nevrščenih držav v Alžiru je dr. Vratuša poudaril, da v pripravah na to konferenco Jugoslavija izhaja iz že doseženih rezultatov dejavnosti nevrščenih dežel in si prizadeva v meah svojih možnosti prispevati k nadaljnji razširitvi akcij nevrščenih in raznih področjih mednarodnih odnosov. Za takšno usmeritev je več razlogov. Na področju svetovnih gospodarskih razmer; potekajo zelo globoke strukturne in druge spremembe, ki bodo imele daljnosežne posledice tudi za države v razvoju. Rezultati prvih dveh let uresničevanja ciljev mednarodne strategije za razvoj niso zadovoljivi. Problem razvoja so na robu gospodarske politike večine razvitih držav.

Po drugi strani pa države v razvoju zaradi dosedanjih prizadevanj v razvoju



Dr. Anton Vratuša

nadaljnjo krepitve politike naslanjanja na lastne sile in akcije, ki naj zagotovijo, da bodo tudi razvite države opravljale svoj del odgovornosti pri uresničevanju ciljev mednarodne strategije razvoja. Sem sodijo ukrepi za popolno mobilizacijo lastnih in materialnih človeških virov, izvajanje notranjih družbeno-ekonomskih reform, da bi vse puisti prebivalstva lahko enakopravno uživale sadove gospodarskega in socialnega razvoja, razširitev vsehstranskega gospodarskega sodelovanja med nevrščenimi državami in deželami v razvoju, aktivno postavljanje po robu politiki in dejavnosti. In je v nasprotju s pravico vsakega naroda, da suvereno razpolaga s svojim narodnim bogastvom.

Po drugi strani pa to pomeni, je poudaril Vratuša, da mora dobiti reševanje razvojnih problemov prednost v mednarodnih gospodarskih odnosih, saj je to razvoj vseh razvitih in nerazvitih držav v razvoju je treba zagotoviti preferencialne ugodnosti in uporabiti načelo neregiprocitnosti koncesij na vseh področjih mednarodnih ekonomskih odnosov, »vštevši tudi področje transfera tehnologije, dalje učinkovito uresničevanje sklepev tretjega UNSTADA o popolni in enakopravni udeležbi dežel v razvoju in de-

naarnih in trgovinskih pogajanjih, da je treba v novi mednarodni denarni in trgovinski sistem vključiti posebne mehanizme, ki bodo zagotovili ugodnejši položaj držav v razvoju, uresničevanje posebnih ukrepov v korist najmanj razvitih dežel pa mora še naprej imeti posebno mesto.

Na vprašanje, v kakšnih mednarodnih razmerah bo potekala konferenca nevrščenih in Alžiru, je dr. Vratuša odgovoril, da se je začelo znatno popuščanje napetosti v nekaterih delih sveta in uveljavila pogajanja in sodelovanje med velikimi silami, vendar pa ta praksa za zdaj velja samo za nekatere dele sveta in za nekatera področja sodelovanja, predvsem tista, ki so v korist velikih sil. Prav zato vsebuje to tudi nekatere nevarnosti. S tem v zvezi je dr. Vratuša dejal:

Nekateri akutni problemi, ki zadevajo vse, se rešujejo enostransko, v ozkem krogu najbolj razvitih držav. Pri tem se zanemarljivo in pogosto celo kršijo koristi dežel v razvoju. V nedavnih ukrepih za zaustavitev denarne krize se je to posebej pokazalo. Se naprej so navzoče težnje po ustanjavanju novih gospodarskih blokov, ki želijo razdeliti svet na vplivna območja. Močnejši še naprej skušajo podrediti gospodarstvo slabih in manj razvitih držav Opozorila, da se pojavlja tehnološki kolonializem, so prav tako utemeljena in indikativna.

V zvezi z najvažnejšimi gospodarskimi problemi, s katerimi se nevrščene dežele zdaj srečujejo, je dr. Vratuša dejal, da gre predvsem za uresničevanje ciljev mednarodne strategije za razvoj glede dolocene uporabe splošne sheme preferencialov za industrijske in polindustrijske izdelke dežel v razvoju in postopno odpravo iljanje nevarnih ovir, dalje za problem finančiranja razvoja, ki je v krizi, izboljšanje pogovore kreditiranja in hitrejšo reševanje njihove prezaobilnosti. Dežele v razvoju pa niso zmogne same nositi tega bremena, čeprav si izredno prizadevajo, da bi se čimprej zebile pododvane zaostalosti. Očitno je, da je v okoliščinah tehnološke revolucije možno najti zadovoljive rešitve samo z ustreznimi akcijami celotne mednarodne skupnosti. To je treba v Alžiru posebej poudariti.

Dan v življenju gospoda Duponta

Sedem milijonov Francozov ima psa, mačko, opico, papagaja ali kako drugo žival

PARIZ, avgusta. — V pariškem telefonskem imeniku je natanko 443 Dupontov. Lahko bi torej povprečnega Francoza krstili Monsieur Dupont — če seveda kaj takega, kot je povprečni Francoz, sploh je. Kadar mi urednik naroči, naj napišem kakšno povprečno temo, me vedno zabebe po hrbtu. S povprečji je vedno križ — kadar gre za značaj naroda, pa še toliko bolj. Poskusite opisati povprečnega Jugoslavana — nemogoče! Pri Francozih opravilo ni dosti lažje. Zapeti severnjak je čisto drugačen od vročega južnjaka, Parizan je spet neko čisto posebno bitje. Gospod Dupont je lahko torej kvečjemu lepljenka nacionalnih povprečij.

Statistično je dokazano, da ima gospod Dupont 1,03 otroka. Povprečna francoska družina namreč šteje 3,03 člana, in če upoštevamo, da oče in mati štejeta vsak za enega, nam torej ostane 1,03. Premalo, ugotavljajo demografi in voditelji naroda. Čeprav so otroške doklade srazemerno zelo visoke, se rodi vsako leto samo 800.000 Francozov, kar je po mnenju strokovnjakov za velik narod odločno premalo. Toda ta družinica ima v povprečju vsaj dovolj veliko stanovanje. Na družino pride 3,17

— seveda s francoskim zajtrkom, se pravi, bela kava in »croissant« iz rahlega testa ali pa kos kruha, namazan s maslom, ki ga mnogi Francozi namakajo v kavo. Nič angleškega ni na tem zajtrku — toda kdo pravi, da je angleško imenitno. Dupont nima pred Anglijo nobenega kompleksa, pa ne samo pred Anglijo. Dupont je do tujece v splošnem blagotno prizanesljiv, ker so vsi po vrsti bitje, družinici od Francozov. Anglije je zgodovinski nasprotnik, čeprav ne tako zoprt kot Nemeč. Američan je oblasten in malo otročji. In tako naprej. Menda je edina tuja stvar, ki se je uspešno vtihovala v Francijo, angleške tučke. Meštati angleške besede v rafinirano francosčino, je »snoba«, ampak samo neuradno. Uradno so angleške tučke pregnane z vladnim odlokom. Toda Dupont prav gotovo ne razmišlja o tem, ko se pelje v službo. Trenutno je prvo ujeti zvezo na metruju ali se čim hitreje prebiti skozi zabesane ulice do parkirnega prostora čimbljbe delovnemu mestu. To pa je naloga, ki terja celega človeka. Toda v skupnem delu se pletejo trdne vezi. Avto je spoštovana stvar. SKO-

višji kader, pa okrog 5500. Vsekakor pa zasluži več kot njegova žena. Moški zasluži povprečno 1800, ženske pa 1200 frankov na mesec.

Velik del tega zaslužka izda Dupont za hrano in stanovanje. Za hrano gre po statističnih podatkih dobra tretjina — nekaj več kot 37 odstotkov, za stanovanje okrog 17%. A pri tem so všteti tudi listi, ki živijo na deželi in porabijo seveda za stanovanje veliko manj kot meščani. Dupont iz Pariza plača za stanovanje vsaj četrtino dohodka. Potem da še kakih 10% za obleko in kakih 5% za odhiti in zabavo. Približno 15% je prihranka, ostalo pa gre za »standarde«: 85% družin ima hladilnik, tri četrtine televizor, 62% pralnik, malo več kot polovica sesalnik, samo štiri odstotke pomivalnik. Vikendov je več, z njimi se lahko pohvali skoraj 8% francoskih družin, čeprav seveda vikendi ni nujno hiša, lahko je tudi stanovanje. Vsekakor so Francozi pri tem skromnejši od Jugoslovancov. Razen v najpremožnejših slojih tu v vikendih ne skrivajo premoženja pred občinsko komisijo.

Najsi bo vikend ali ne, Dupont ob koncu tedna rad potuje. Razdalje so velike, vsem se mudi, zato vozi od »zamaška« do »zamaška« hitro in pogosto razbrzdano. Če ne gre k sorodnikom, se najraje ustavlja pred stariimi gradovi in seveda pred gostilnami. Dobro jesti in piti, to je prvo. Tako kot tudi dobra družba. Dupont rad govori, veliko govori in dobro govori. Debatira o vsem, o politiki, o vremenu, o prometu, o športu, hrupno, pogosto elegantly in iskriivo. Rad je teatralčen, vendar si ne pomaga toliko z rokami kot z intonacijo in mimiko.

ANDREJ NOVAK

Kdaj gremo na pot?

Ko se nas za volanom začne lotevati spanec, je najbolje, da se za nekaj minut ustavimo — Prehrana pred dolgo vožnjo — Pametno je hiteti počasi

LJUBLJANA, avgusta. — Pred dnevi smo se odpravili na pot. Nekateri ob uri, ki je glede na njegove delovne navade najbolj primerna, drugi pa so ob pisanju o škodljivosti spreminjanja življenjskega ritma le skomizgnili z rameni. Tudi prav.

Danes bi se nekoliko bolj posvetili tistemu stalnemu spremljevalcu avtomobilističnega počitniškega, ki ga imenujemo utrujenost. Saj veste, kako se vas poloti ta nevarna bolezen. Najprej se vam zožijo oči, potem pa vam veče kar same od sebe lezejo skupaj. Toda to je sele prva faza, ki se ji navadno junako upiramo s trdnjo voljo ali z vlačjenjem obraza. Potem se začne druga faza, ko vidite dva vzporedno vozeča avtomobila, ki vam prihajata nasproti, v resnici je pa le eden, in ko vozite po levi strani ceste v trdnem prepričanju, da ste na desni, ko vam veče za deček sekunde zastrejo vidno polje. Potem sledi bližnja tretja faza, ko že ne razlikujete resničnosti in podzavestja, ampak plivate na meji obeh. In končno, četrta in zadnja faza, ki se začne s treskom,

konča pa v tišini secirnice. Res je sicer, da poznam ljudi, ki vozijo tri dni zapored 24 ur na dan, pa sploh niso utrujeni, toda ti ljudje se tudi s spakom pripeljejo v treh urah iz Ljubljane do Beograda in nazaj. Mi ostali, navadni vozniki, pa se bomo morali boriti proti utrujenosti kakor se pač vemo in znamo. Ne to pa ne! Zakaj se ne bi borili skupaj? Za začetek skušajte čas prihoda utrujenosti in zaspanosti podaljšati na maksimum. To dosežemo na zelo preprost in neboleč način. Namesto filozofa, katerega posledice so nasploh kaj neprijetne, si bomo večer pred odhodom privoščili jogurt. Odrski se bomo polovili s hrane kruha in tako potolažili še manjvrednostni kompleks zaradi pretrane obsega srednjega dela telesa. Pravi heroj in obenem pa-

meten človek ste, če se med vožnjo odrečete cigaretam. Ze res, da vas cigareta poživi in tistem prvem blaženem trenutku, res pa je tudi, da nekaj minut kasneje sledijo sekundarni vplivi s krčenjem žil in slabšo prekrvavitvijo. O alkoholu pa sploh ne bomo govorili, ker smo prav vsi taki, da ga ne bomo popili niti kapljice, dokler smo za volanom. Potem pa, na zdravje, bratci! Toda vsiti varnostni ukrepi samo odložijo prihod utrujenosti in zaspanosti. In kaj storiti, ko se začne vožnja, pač to da sigurno, zapiraj? Potem je ena sama in edina rešitev: USTAVITI. Druge niti niti tista, ki jo svetujejo ljudje, ki so že brez postanka pripeljali iz Ljubljane v New York, mokra cunjna na obraz, je le »lari-faris«. Prevara za dojenčke, ki vas pripelje v najboljšem primeru

v občestni graben. Torej USTAVIMO se! Seveda ne na cesti, kajti med vozniki so tudi zelo nepravilni in neizkušeni, ki bi utegnili udrči v vaš avto. Tudi tik ob cesti ne ustavite, kdo pa bo požiral strupene izpube drugih? Zapeljite v bližnji gozdiček, k potoku (pa čeprav namesto rib v njem plavajo polivnilaste vrečke) ali do najbližje vasi. Odkrili boste, da je še mnogo lepih krajev na zemlji slovenski in jugoslovanski, ki jih zanemarjamo v naši avtomobilistični stepli. Potem pa ven iz avta. Vaša zadnja plat konec koncev tudi ni iz pločevine in zaradi nenehne obremenitve med vožnjo potrebuje nekaj sveže krvi. Vaš ubogi trebušček tudi ne more biti celo večnost stisnjen in uklenjen v okoli dež vsašega pločevinastega ljubljanskega. Stecite za hčerke, s sinkom naredita preva, in če se ženi privoščite besedo, lahko že čez petnajst minut odpeljete naprej.

MARKO PIRJEVEC



PIRAN SE KOPA V PLOČEVINI — Mestni očetje zato vse pogosteje razmišlja, kako bi pred mestom zgradili parkirišče za vse in vsaj v poletnih mesecih prepovedali vožnjo po pretesnih piranskih ulicah.

Foto: J. Vetrovec

Biograd: ladja na Kornate

Priraja jih agencija »Atlas«, na otoke vozijo tu-di privatne ladjice

BIOGRAD NA MORU, avgusta. — Če ste z avtom v Dalmaciji, ne bo preveč zapleteno, da si boste na kratko ogledali Kornate, to najlepše otočje Sredozemlja, kot zatrljujete poznavali.

Izlete na Kornate priraja iz krajev od jadranskega magistrala. Biograd na moru je od večjih in znanih letovišč Kornatom še najbližji. Turistična agencija Atlas ima v programu izlete vsak terek in petek; ladjica odpluje iz Biograda ob 7.30 zjutraj in se vrne ob 7. uri zvečer. Plačati je treba 136 din; vključena je plova, spremstvo in tudi kosilo.

Na obali v Biogradu je še vrsta privatnih ladjic, ki vsak dan vozijo izletnike na Kornate. Za ceno in druge pogoje se dogovorite s posadko.

P. VIZJAK

Vozniško upanje z Reke

Do konca leta bo za 20% povečala proizvodnjo - Bencina dozi

REKA, avgusta (Viesnik). — Najnovejša vest, ki prihaja iz reške rafinerije po vesteh, da bo boja primanjkovala bencina, hrabrilo v sedmih mesecih letošnjega leta so proizvedli 1.819.000 ton nafte, kar je 15,5 odstotka več kot v istem razdobju lani. Dnevno proizvedejo celo okoli 11.000 ton nafte.

Reška rafinerija bo, če bo nadaljevala s istim delovnim tempom, do konca leta povečala proizvodnjo za okoli 20 odstotkov glede na preteklo leto, ali s številkami povedano, proizvedla bo več kot 3,4 milijona ton nafte.

Ta gospodarska vest potrošnikom motornih bencinov pomeni: ni strahu, bencina bo dovolj!

„Znajdi se“ jed za ješče goste?

Število turistov na jadranski obali preseneča optimiste, gostinci pa se bojijo, da ne bi imeli prevelikih izgub

ZAGREB, avgusta (Tanjug). Najnovejši podatki hrvaške turistične zveze o številu turistov v prvih sedmih mesecih kažejo, da bodo letošnji rezultati v turističnem gospodarstvu ne samo rekordni, ampak da bodo po vsej verjetnosti presegli vsa še tako optimistična pričakovanja.

Po teh podatkih je bilo od začetka januarja do konca julija na jadranski rivieri skupno 21,7 milijonov prenočitev, to pa je za približno 24 odstotkov več kot v enakem obdobju prejšnjega leta. Kar zadeva turistični obisk iz drugih držav, podatki kažejo, da so turisti v omenjenem obdobju dosegli rekordno število 13,5 milijonov prenočitev, to pa je kar za dobro tretjino oziroma 38 odstotkov več kot lani v enakem obdobju. Za letošnja gibanja je značilen julij, ko je bilo ustvarjenih 12,3 milijona nočin ali 16% več kot v janskem juliju.

Ne glede na pravo invazijo domačih, se zlasti pa tujih turistov po predstavniki hotelskih podjetij na Jadranu niso optimisti. Gostinci vse bolj izražajo strah, da bo fi-

Poroka, visoka 2515 m

KREDARICA, avgusta. — Večinoma se ljudje poročajo na magistratih, toda nekateri se odločijo za zvezo tudi pod zemljo ali pa v hribih. Pri Planinski zvezi Slovenije smo svedeli, da sta se 11. septembra 1900 na Kredarici pod Triglavom, na nadmorski višini 2515 metrov poročila Jelica (rojena Horvat) in Ivan Korenčan. Poročilo je župnik Jakob Aljaž. To je bil prvi par, ki se je združil na takšni višini. Kasneje so na Kredarici zgradili kapelico, kjer se je poročilo še več parov. Ljudje se danes ne poročajo več tako visoko, na 19. stoletje pa je bila kdajkoli doslej.

R. RADESCEK

Ladje s tovori - težav

Luka Koper podira rekorde v pretovarjanju, vendar z muko

KOPER, 15. avg. — Ze v juliju so v koprski Luki porušili vse rekorde, kar zadeva pretovor generalnega blaga, saj so pretovorili 40 tisoč ton blaga več kot v istem mesecu lani. Intenziven promet pa ne pomena niti v avgustu, tako da so v prvih 13 dneh zabeležili nov rekord — 70 tisoč ton pretovora.

Trinajst ladij, kolikor jih danes čaka na sidrišču v zalivu in napovedi za prihodnje dni obetajo še nadalje veliko gnečo, ki je sicer za julij in avgust dokaj nenavadna.

V teh dneh v luki pretovorijo od 5 do 6 tisoč ton blaga dnevno, običajno pa se pretovor giblje od 3 do 4 tisoč ton dnevno. Ob tako povečanem prometu je prišla do izraza neusklajenost zmogljivosti.

DUSAN GRČA

Koper do leta 2000

Urbanistični načrt je v zvezni razpravi — Skoraj trikrat več prebivalcev v prihodnjih treh desetletjih — Še glas občanov na javnih razpravah!

KOPER, avgusta. Pred dobrim desetletjem je staro mestno jedro bilo edino večje strnjeno naselje koprskе občine. Do danes pa je več obrobni stanovanskih naselij začrtalo novo podobo Kopra, ki šteje skupaj z njimi blizu 22.000 prebivalcev. Do leta 2000 pa naj bi po urbanističnem načrtu obrobna naselja kot so Semečela, Zusterina, Olmo, Salara, Skočjan in Ankanan zrasi v celovito mesto, ki naj bi štelo nad 62.000 prebivalcev.

Ze več let je bilo vse nujneje z urbanističnim načrtom določiti temeljne okvire nadaljnega razvoja Kopra. Zdej je zasnovana urbanistična načrta pripravljena in razgrnjena v več občinskega poslopja za javno razpravo. Zasnovana urbanistična načrta zajema 4572 ha površine in naselja stari Koper, Semečelo, Zusterina, Olmo, Salara, Skočjan, Bertoke, Ankanan, Prade, Dekane in Skofje. Do leta 2000 napovedujejo največji razmah Semečela — Zusterina, ki naj bi porasla od sedanjih 6000 na 20.000 prebivalcev, Olmo naj bi imelo petkrat več prebivalcev, Skočjan pa naj bi bil parizaprav nov del Kopra, saj ima sedaj vsega 15 prebivalcev, v prihodnjih treh desetletjih pa naj bi tu zrastle naselje z okoli 4000 prebivalci.

Načrtovalci prihodnosti Kopra so svoje zamisli naslonili na sedanje razvojne sadove ter možnosti zlasti glede na njegovo geografsko le-

go in na razvoj pomorstva. Luka Koper naj bi do leta 2000 zgradila luške naprave in skladišča, da bi lahko dosegla do 25 milijonov letnega prometa (leta 1972 so v luki pretovorili 1.944.000 ton blaga). Po zaposlitvi računajo, da bo Koper v prihodnosti še bolj industrijsko-pomorska občina, saj naj bi bilo nad tri četrtine aktivnega prebivalstva zaposlenega v industriji, pomorskem prometu, obrti, gradbeništvu in trgovini.

Zelezniški in cestni promet naj bi po zamislih avtorjev urbanističnega načrta precej spremenila podoba Kopra in obrobni delovi mesta. Zeleziška proga naj bi se pomaknila proti osrednjemu Koperu prek sedaj še nepopolnjenega koprskanskega polja. Na južnem robu naj bi zgradili potniško železniško postajo, v bližini pa tudi veliko avtobusno postajališče. Magistralska cesta naj bi tekla proti notranosti Istre in Slovenije, sedanja obalna

cesta pa naj bi preurejena skrbela za cestni promet med obalnimi mesti. Za tako velik porast števila prebivalstva naj bi v treh desetletjih zgradili okoli 16.000 novih stanovanjskih enot, vrsto osnovnih šol, prostore za srednje šole, predvidevajo pa tudi, da bi naj imel Koper do leta 2000 nad 1100 šoliteljev višjih in visokih šol.

Zasnovana urbanističnega programa Koper je zdaj v javni razpravi. Za tako pomemben dokument je seveda vse premalo, da bi se zadovoljili z navadno urazgrnitvijo. Nujno bi bilo organizirati javne razprave za posamezna območja, kajti le tako bo lahko čim več občanov prispevalo svoje. Prav tako bi lahko dala mnogo koristnih pripomb razprava v delovnih organizacijah, saj nekaterim izmed njih urbanistični program sorazmerno tesno določa pogoje prihodnjega razvoja.

GUSTAV GUZEJ

Velika tankerja za SZ

Imela bosta po 27.000 ton nosilnosti — Dobava 1975. leta

SPLIT, avgusta (Tanjug). — Po daljših pogajanjih so danes predstavnik sovjetskega uvoznikovskega podjetja Uzdoimport iz Moskve ter ladjedelnic in tovarne dieselskih motorjev Split podpisali predhodno pogodbo, po kateri bodo za sovjetskega naročnika zgradili dva tankerja po 27.000 ton nosilnosti.

Tankerja gradijo v okviru tako imenovanega »trehletnega sovjetskega programa za gradnjo ladjev, kar in ju bodo dokončali v letu 1975.

Kroparske zgodbe

Pripoveduje Joža Bertoneclj

»Jaz sem iz poslednjega rodu, ki ga je dal vigenjč. V prvo zarjo moje mladosti utripajo iskre iz vigenjcev in odmeva žvenk klavirja. V žaru železa raste iz mraka očetova senca, urno se giblje v ritmu dela, prestane in se utrne kmalu za vedno v mrak. Na nasprotni strani ognjišča udarja mati, ona ne sme in ne more odnehati, da se obdrži ogenj na jezi kakor na žrtveniku božice Veste. Tako dobi tudi sin svojo dediščino — klavir, ki pada na uporno in trdo gmoto, jo zvija in stiska kakor trdo in živo življenje človeka. Iz ognja, klavira, trpljenja in bolečine pa zraste nova čista lepota.« Tako berem v knjigi »Kroparskih zgodb« Joža Bertoneclja (»Umetno kovaštvo«, str. 82), knjigi, ki jo avtor posveča »kroparskim kovaškim materam«. Ima 155 strani in jo je opremil sam avtor.

Njim, ki poznajo in ljubijo žlahtno oblikovano železo, mojstra Joža Bertoneclja ni treba predstavljati. Izdelki izpod njegovega klavira krasijo nešteto naših javnih zgradb in zasebnih stanovanj, romajo prek meja Slovenije in tudi v zamejstvu. Bertoneclj — čeprav ni več mladinci — ustvarja z neusahljivo domiselnostjo, z zanesljivim znanjem in s strogo zvestobo pravilu umetnega kovaštva: K je celega v desetletjih svoje. ga kovanja se je dokopal do kovane plastike in s tem dosegel sam vrh umetnega kovaštva.

Kdor ga osebno pozna, ve, v kolikšni meri uteleša Joža Bertoneclj rodove kovačev, ki so kovali, garali in umirali v svoji slikovitosti vsa med godnatimi hribi, uteleša njihov značaj, izročilo, humor, ki so ga oblikovala stotletja.

Vse svoje prijetelje in znance pa je Joža Bertoneclj zdaj presentil s svojo knjigo, kateri se razodeva njegova umetniška narava s povsem druge strani. Tu in tam je Bertoneclj sicer že objavil katero svojih črtic. Zdej nam jih je povil v soplek kar blizu trideset. Zajemal je iz polnega. Saj je Kropa tako svojski kraj, da domljivi osebnosti, kakršna je Joža Bertoneclj, tako tesno povezuje s kroparsko preteklostjo, snovi za zgodbe naravnost ponuja.

Iz Bertonecljevih črtic spoznavamo Kropo in Kroparje, kakor nam jih doslej zlepa ni kdo pokazal. Predstavlja nam jih tako neposredno, tako živo in plastično, s takšnim dobrodušnim humorjem, a tudi s tolikšno srčno prizadetostjo, da odločimo knjigo navzlic smehu, ki nam ga včasih izveze, vendar presretni nad tragiko rodov, ki jih

ni več in od katerih zadnjega le še nekaj deset žebjarjev kljubuje neusmiljenemu času. Zakaj Bertoneclj nam riše Kropo, ki je ni več?

Zgodbe iz davne in nedavne preteklosti, posebnosti in značaja Kroparjev, njihov srodovnik, njihovi odnosi z okolici, saljuje dogodivščine, ki bi spomin nanje s starirom rodom zatrdno šel v pozabo, drobci svojevrstnega izročila — koledovanje, igre — podani iz lastnega doživljanja, pretrese življenjske usode, ki so jih krojile trde življenjske okoliščine preteklih časov — vse to je oblikoval Joža Bertoneclj s spretnim peresom, v nevsiljivem, kramljičajočem slogu, ki se ne izgiblje robati besedi, a nas nemalokdaj gane tudi s pristnim, doživetim lirizmom.

Joža Bertoneclj je s temi preprostimi zgodbami postavil stari Kropi spomenik, ki se uspešno kosa z najboljšimi stvaritvami njegovega nakovalca.

Ne čudimo se, če včasih rahlo otonost zavetje iz njegove pripovedi. »Srma grapa pod Jelovico pada v mrak in pozabljenje. Ognjeni žar plavžev in vigenjcev je ugasil. Sproščeno šumi Preprova mimo starih hiš, nič več ne padajo njeni curki na lopate vodnih koles. Rudarji so že davno odšli za vedno iz svojih začasnih jam v druge — večne. Se preda njimi so se porazgubili tovorniki s svojimi konji in barigami. Potem so šli gospodje, fužinarji in trgovci v otrokmoštri, plajerji, basovci, bossagebarji, stekarji in cajnarji. Nato so utihnilo v Jelovici sekire oglarjev, kope so ugasile. Z oglarji so odšli tudi ramarce, sključeno tovovor oglja. Se nekaj deset žebjarjev

čaka na ukaz nelzprosnega »avfarja«, da napove nehanje in ustavi kolo. Tedaj bo zbrana vsa ta pisana železarska družina na ozko obzidanem prostoru za sv. Lenaratom pod boštom. Vsa mirna in spokojna. Vsako leto pomladi bo zazelena tista ubo. ga ruša, ki enako ljubice služi za oedejo vsem trudnim in žuljavim, pa tudi tistim,

ki so grabili in stiskali iz prvih kupe premoženja... (»Nehavanje«, str. 154) Trpka misel na preteklost pa se vendar umakne zdravemu realizmu, vedremu optimizmu, ki kljuje iz trpljenja in tegob prejšnjih rodov: »... življenje... je dragoceno, za katero se izplača boriti. In samo trdo delo ga požlahti in daje človeku pravico živeti...«

Bertonecljeva knjiga je vredna branja. Radovedni obiskovalec bo od nje gledal Kropo drugače, kakor bi jo sicer. Današnja Kropa je seveda drugačen svet, ki komaj še brani mostove s preteklostjo. Zato Bertonecljeve zgodbe nimajo le svojevrsne književne veljave, ampak so tudi edinstven kulturnogodovinski dokument.

Iz Kroparskih zgodb ponatiskujemo naslednji besedili.

NIKO KURET

Kroparski trg

Naslov ne zveni dobro. Tako niso pri nas nikdar rekli temu prostoru. Tudi številne zgodbe, ki so znane o tem kosčku Kropo, uporabljajo brez izjemno tukaj. To reč zašumno pri našem »plac«.

Da je premahjen, pravijo. Tako majhen, da je treba dati voz narazen, če ga hočeš obrniti konju pa seči skozi gobec in skozi trup do repa ter potegniti rep k sebi, podobno kot bi obrnil nogavico. Drugi pa celo trdijo, da je treba cigaro v ustih prelomiti, če bi se rad na našem placu zasukal.

Učitelj Rupret, ki je svojtas pri nas učil, je vedel povedati, da se je na tem prostoru odigralo veliko dejanje stvarjenja sveta. Da je Bog tu delal ljudi iz ilovice ter jih sušil na mostni ograji. Brž ko je bila prv sku-pina zadošča suha, jo je Bog ošibil in postal po dolini ven v svet. Vse je potekalo v lepem redu, samo še ena skupina se je sušila na mostu, pa se je angel, ki je mešal ilovico, zadel v desko in stresel doboče ljudi z orajne na tla, tako da je bilo vse zverženo. Bog Oče je bil nejevoljen, ker mu je nerodnost angela pokvarila delo, toda ker je bil še utrujen, ni mogel popraviati. »Naj ostanejo taki, kakor so,« je dejal. »Sicer jih ne kaže pošiljati ven v svet, pa naj ostanejo kraj tukaj. To bodo Kroparji!«

Mislim, da naš plac ni bil za Kroparje manjšega pomena kakor za Atence Aeropag. Ker se je vse včasne dogajalo na tem kraju, si lahko mislimo, da so v dobi, ko je imela Kropa še svoje sodnike, tudi sodili na placu. Saj je znano, da je bila ob priliki kozjelega punta tukaj razpisana porazna sodba kroparskim kozarjem. Tudi zdani mostovi, ki veže Vretenovo in Trohovo hribo, je kakor nalašč za to postavljen. Starejši ljudje se gotovo spominjajo, da so s tepr mostovžka diriči vsake nedelje tolmučili razglase in ukaze, ki so zadevali kroparsko srenjo. Kdo se ne spomni Stolmarjevega Jožce, ki je z visokim tenorjembral

v nedeljo ga pa mal' čofajo.

Naši kovači so kajpada tudi sami imeli tak tedenski dnevnik, ki pa se v bistvu ne razlikuje dosti od jamniškega.

Ponedeljek je plav, v tork pa glava boli, v sredo poskusmo, v četrtek je udarmo, v petek je vavogin, v soboto pa rajtamo.

Na placu je tudi rad prepeval »Terezinko ali pa »Ti boš ba doma ostala...« Kositov Peter. Kljub revščini je rad pel. Nečoj je prišel precej pozno vse premaršal od petja in jantovanja domov. Peč je

bila mraza, večerja in postelja prav tako. Peter se kar ni in ni mogel ogreti. Vse cunje, kar jih je premogel, je zmetal na posteljo, pa ga je še zeblo. Nasadnje popade še velik lesen kovček, ga zaval na posteljo ter zleze poenjo. To je menda pomagalo.

Zadnjič sem govoril z našimi uglednimi možmi, ki imajo besedo in so mi obljubili, da se bo gledalo, da se naš plac razširi in popravi. Del zidanega Trohovega mostova je namreč razul tovorni avto, ki se je hotel tam obrniti. Na spodnjem koncu je pa Stangelnov Justin zgradil dober kos placa, da bo tam uredil neke poizkusne plantaže.

Tesarji Štangelni

Tista hiša, ki s svojim bokom zapira tolikokrat imenovani kroparski plac, na spodnji strani, je Štangelnova. Okrog hiše leže deske in tramovi, pripravljene za tekoča tesarska dela, kakaj odkar kdo pomni, poje v tej hiši in okrog nje iz jutra v večer cimarača. Za vzdrževanje velikega kroparskega železarskega obrata so bili nujno potrebni dobri tesarji. V spodnji in gornji fužini, v sedmih cajnaricah, v treh mlinskih in osemnajstih vigenjcih se je vrtele nekoli 72 vodnih koles. To je bil za tiste čase kar velik obrat, ki je potreboval za obnovitev in vzdrževanje stalno tesarsko pomoč. Ti tesarji so morali dobro poznati svoje delo in material, da niso prepogosta popravila teh naprav delo zadrževala in prekinjala.

Poleg teh domačih tesarjev so hodili k njim še leto in dan po štirje ali pet tesarjev iz okolice, da so jim pomagali. Če pa po naključju doma v Kropi ni bilo trenutno dela, potem so pač hodili tudi drugam napravljati in popravljati železarske naprave.

Danes se v stari Štangelnovi hiši še ukvarja s tem poslom zadnji tesar te tesarske rodovine, Janca, nekaj hišnih štenik po ulici naprej za njegov brat Tone. Oba sta že precej v letih in ker nimata v svojem delu naslednikov, bo stara Štangelnova obrt s njima tuzurnja. Obiskal sem nekot Janca, ki je vedel marsikaj povedati o stari Kropi. Pripovedoval je, da je njegov oče Lenart kot trinajstletni deček hodil z dedom Gregorjem v Zeleznike, kjer sta takrat tam postavljala valjarno. Ded je imel dnevno plačo 30 grošev, oče pa samo 13. Vendar je bila taka plača za tiste čase zelo dobra in pose, da je bil stari Stangel dober in iskan strokovnjak v svojem poslu. Njegovi sinovi in vnuki so potem tesarili še v različnih krajih: v Luki, Trčici, na Javorniku, Jesenicah, največ pa pri okoliških kmetijah.

Ponedeljek je plav, terek je premetov, v sredo na plac krtno stoji, v četrtek klavdo gtoncajo, v petek jo udarjo, v soboto se vmičjo.

Štangelnova delavnica. Tuji stanovali smo takrat v zgorjem nadstropju njihove hiše, delavnica pa je bila v pritličju. Je to prostorna hišterna z veliko javorjevo mizo. Pod okni pa so razvrščene tesarske mize. V sredini

Danes se seveda tesar Janca več ne ukvarja s tako velikimi deli, vendar pa še zdaj izdeluje lepe in močne mize za tesarje in mizarje. Ima tudi leseno stružnico na pogon z nogo, na katero struži različne drža, je in okrogle predmete. Tudi lepe različne vilike za surovo maslo izdeluje.

Odkar so obstala na bregovih vrne Preprokove številna vodna kolesa, se je zmanjšal tudi glas tesarskih sekir okrog Štangelnove hiše. Se malo pa bo utihnil za zmerom.

DRUGI DAN UNIVERZITETNIH IGER V MOSKVI PRED MALOŠTEVILNIM OBČINSTVOM

PRIPRAVE ZA PRVENSTVENE NASTOPE

Tudi v drugem dnevu premoč Sovjetske zveze Pignijevi zlato na 1500 m, Mennei samo bron

Napori voditeljev naših klubov za ojačenje nogometnih ekip

Slovenske enajsterice se bodo udeležile turnirja za «1. memorial Egona Puntarja» - Govorice o prestopih igralcev

Na 100 m je presenetljivo zmagal Sovjet Silov, v palici pa Francoz Tracanelli - Ostala zlata odličja za Nazlimova (sablja), Melnikovo (disk), Thatčenkovo (peterobj), Pursiainenovo (100 m) in telovadno ekipo SZ

MOSKVA, 17. - Vse polemike so stopile v ozadje s pričektom iger. Organizacija je po malenkostnih začetnih zapletljajih stekla, sportniki so končno postali središče zanimanja, afera o Severni Koreji je odpadla. Duhove pa je nekoliko razgled ravno tisti, od katerega je bilo to najmanj pričakovati: predsednik olimpijske zveze lord Killanin, ki je s precejšnjim pomanjkanjem diplomacije izjavil na tiskovni konferenci, da nihče ni še zagotovil, da bo res Sovjetska zveza pripravila leta 1980 olimpijske igre. To je sicer samo po sebi razumljivo, saj je se prežgoda, da bi padla končna odločitev, kljub temu pa je večina opazovalcev imela vtis, da je bila taka izjava v tem trenutku odveč, predvsem glede na to, da so ga prireditelji vložili v univerzitetne igre, ki naj bi bile le generalna olimpijskih. Sicer pa je Killanin govoril nerodno, odločitev pa bo padla septembra na sestanku olimpijskega odbora v Sofiji. Treba je dodati, da se nihče, razen SZ, ni ponudil za igre leta 1980, tako da kandidatura Moskve praktično nima konkurentov.

Način pekoče razočaranja. Kljub precej zadovoljivemu vremenu je tekman sledilo le 6.000 gledalcev, kar vsekakor ne odgovarja pričakovanjem, pa tudi ni spodbudno za nadaljnje prireditve. Tudi rezultati niso bili tako enosmerni kot v prvem dnevu: Sovjetska zveza je sicer tudi tokrat odnesla največ odličij, marsikaj pa je pustila tudi drugim. Edini, ki se nikakor ne morejo otresti mlčanosti so Američani, ki so tudi tokrat ostali daleč pod pričakovani.

Table with 2 columns: Rank, Country, Points. 1. Sovjetska zveza 9 2 2, 2. Italija 1 0 2, 3. Jugoslavija 1 0 0, 4. Finska 1 0 0, 5. Francija 1 0 0, 6. Romunija 0 2 1, 7. Japonska 0 2 0, 8. ZDA 0 1 1, 9. Madžarska 0 1 1, 10. Kanada 0 1 1, 11. Poljska 0 1 0, 12. V. Britanija 0 1 0, 13. Kuba 0 1 0, 14. ZRN 0 1 0, 15. Bolgarija 0 0 2, 16. Kenija 0 0 1, 17. NDR 0 0 1

Italijani so pričakovali v atletiki še eno odličje, Mennea pa je v tem drugem dnevu takoj dokazal, da ni na vrhuncu forme. Že v polfinalnih tekih je v svoji skupini zasedel skromno tretje mesto za Atamasom in Montesom (vsi trije z 10'6"). Isti rezultat in s tem je bronasto kolajno pa je osvojil v finalu. Zmaga je šla presenetljivo vsemu Sovjetu Silovu, ki je v obh

vanjanja, prijaviti svoje nogometne ekipe in seznan igralcev do vključno v četrtek, 23. t.m., ko bo že zbiranje v Repnu. Organizator nogometnega turnirja za zahodnokraškem področju je Repn.

Tudi v tem tednu so bili voditelji amaterskih nogometnih klubov precej aktivni. Vsi si namreč prizadevajo, da bi čim bolj ojačili svoje moštvo. To se dogaja tudi v taborih naših nogometnih društev, ki v tem tednu vsaj po izjavah voditeljev ni prišlo do novic. Govorice in besed pa smo zabeležili precej in zato smo prepričani, da bo marsikatera govornica v prihodnjih dneh postala dejstvo. Vse naše enajsterice bodo v teh dneh začele s skupnimi pripravami, saj se bodo vse udeležile turnirja za «1. Memorial Egona Puntarja», ki ga organizira prosekško Primorje prve dni septembra. Ob tej priložnosti bodo tudi otvorili razsvetljavo na prosekškem pravokotniku. Če hočejo biti vse ekipe dobro pripravljene, morajo zato precej pohititi s treningi, ki so tako določeni:

TOTIP

Table with 2 columns: Rank, Points. 1. - prvi 1 X, 2. - drugi X 2, 3. - prvi X 1, 4. - drugi 2 1, 5. - prvi 1 X 2, 6. - prvi 1, drugi 2

Olimpija je edina enajsterica, ki je že (sicer v največji tihini) začela s skupnimi pripravami pred petnajstim dnevi. Trenerju Manzutu pomagata domačin Slavko Trampus, ki skrbi predvsem za atletsko pripravo. Nogometni pozorno sledijo na

banco, ki so ga predstavljali kot enega izmed favoritov. Tudi v ženskem sprintu na 100 metrov je šlo odličje najzslužnejši. Finka Pursiainen je bila v vseh fazah tekovanja najhitrejša in je zmagala z izredno prednostjo - 2 desetinkama - pred zahodno Nemko Schnittenhelmovo in vzhodno Nemko Strophalovo. Domačinki Maslakova in Bezfanilina sta bili glavni poraženci.

Melnikova je v metu diska znova premagala vedno tekmo Mennikovo, njen dvojni pa je bil bolj vzemirljiv v kvalifikacijah, ko je sovjetska atletinja zabeležila znamko 65,08 m, poldrug meter manj od njenega svetovnega rekorda. V finalu so bili rezultati skromnejši, tretja pa je bila druga Sovjetinja Sergejeva.

Pol dolgo časa se je vrnil k uspehu mladi Francoz Tracanelli, ki je presenetljivo premagal domačina Isakova v skoku s palico. To je bil morda največji dosedajni neuspeh SZ, saj je Isakov v zadnjih časih beležil same uspehe, Tracanelli pa je v zadnjih dveh letih ostal pod svojo najboljšo znamko 420 cm: tokrat je preskočil odličnih 422 cm, Sovjet pa je ostal pri 430 cm.

Današnje zadnje odličje v atletiki je šlo Sovjetinji Thatčenkovi v peterobju. Njen uspeh sicer ni bil nikoli v nevarnosti, presečena pa je srebro druge domače predstavnice Voronkove.

PO VČERAŠNJEM VZPONU NA MONTE CAMPIONE

E. Merckx zopet premočno zmagal

Med tujci zadovoljil tudi Fuente - Dobra voznja Motte in slab nastop Gimondija

PESTRJA DEJAVNOST NOVOGORIŠKIH KLUBOV

Nogometna sezona na Gorickem je v polnem razmahu, kar dokazuje cela vrsta srečanj med našimi ekipami. Jesenice - Renče 2:2, Jesenice - Bilje 5:1, Jesenice - Adria 3:0, Adria - Vodice 3:4, Bilje - Tabor 3:2, Adria - Vozila 2:1 (2:1)



Zmagovalka teka na 1500 m Paola Pigni

Pol dolgo časa se je vrnil k uspehu mladi Francoz Tracanelli, ki je presenetljivo premagal domačina Isakova v skoku s palico. To je bil morda največji dosedajni neuspeh SZ, saj je Isakov v zadnjih časih beležil same uspehe, Tracanelli pa je v zadnjih dveh letih ostal pod svojo najboljšo znamko 420 cm: tokrat je preskočil odličnih 422 cm, Sovjet pa je ostal pri 430 cm.

Današnje zadnje odličje v atletiki je šlo Sovjetinji Thatčenkovi v peterobju. Njen uspeh sicer ni bil nikoli v nevarnosti, presečena pa je srebro druge domače predstavnice Voronkove.

MONTE CAMPIONE (Brescia), 17. - Belgijski kolesar E. Merckx je zmagal na kolesarski dirki v Brescii, ki je bila razdeljena na dva dela. V prvem delu so kolesarji tekmovali na 34 km dolgi progi navkreber iz Boaria do Monte Campione. Tu je zmagal Gianni Motte, ki je v končnem sprintu prehitel belgijskega asa. Gimondij je prispejal na cilj s približno šestimi sekundami zaostanka.

Končna lestvica: 1. Eddy Merckx 1.37'37", 2. Fuente 1.37'56", 3. Battaglin 1.38'20"

TAJSKA - DEŽELA Frelih: VEČNEGA POLETJA

Emil Frelih: 8. Bolj se je prilagajala hladna pijača sadnih sokov ali izvrstnega tajskega piva, ki nas je vsaj za nekaj časa ohladila in svedela v hudi vročini še bolj oznojila. Kjer pa so turistične zanimivosti, je tudi mnogo kramarjev in prodajalcev z bolj ali manj dragoceni spominki, še najbolj smo se navduševali nad bronastimi odličji lepih starinskih kipev, ki so jih ponujali podjetni fantje iz bližnje, rinskih kipev, ki so jih ponujali podjetni fantje iz bližnje, domači obrti znane vasi Ban Thombo Painong, ob vseh splošnem živahnem barantanju in popuščanju cen. In ker so v Ayuthyi zgodovinske znamenitosti na več krajih, so se isti fantje prevzeli na kolesih in motoklkih in se največkrat se fantje nam pojavili vsepovsod tam, kjer smo se ustavili z avto. Seveda, največ izdelkov so prodali tik pred našim odhodom, ko je šofer že vzgal motor. Tedaj so nenadoma znižali cene in skoraj brez obotavljanja prodali precej spominkov, za nas po zelo ugodnih cenah. Med znamenitostmi, s katerimi je zares obilno posejana Ayuthya, naj omenim še osemindvajset metrov dolg kip ležečega Bude na prostem, kjer je nekaj stal sedaj do temeljev porušeni tempelj Wat Logya Sutha. Soha je dobro ohranjena, saj so jo pred nekaj leti restavrirali. Obnavljajo tudi druge objekte ali jih vsaj skušajo ohraniti take kakršni so, da jih ne bi povsem pogotnila džungla. Na povratku smo se ustavili in si ogledali nekdanjo kraljevo rezidenco Phra Nakornluang v kmerskem slogu, ki jo je sredi džungelskega zelenja zgradil kralj Prasat Thong. Po

TUDI V SABLJANJU DOMAČIN

Italijani so tudi tokrat pričakovali uspehe v sabljanju, predvsem v tekovanju moških v sablji. Vse je šlo kot po olju do finala, saj sta kar dva njihova zastopnika preskočila to oviro. V zadnjih dvo-bojih pa nista mogla do vrha: odlični Nazlimov je tudi tokrat povredil svojo premoč v tej stroki, Tullio Montano in Romano pa sta se morala zadovoljiti z zadnjima dveh mestoma, vsak s po eno zmago.

OBVESTILA

SD Brez obvestila vse štane mladinskih nogometnih ekip, naj se zberejo v ponedeljek, 20. t.m. ob 19.30 na sedežu društva. ZSSDI obvestila, da bo urad v Ul. Geppa 9/1 odprt do 23. avgusta samo zjutraj od 9. do 13. ure. Odbor zahodnokraškega področja SSI (nabrežinska, zgonska in repentabska občina ter Prosek, Kontovel in Križ) sporoča, da se bo iz tehničnih razlogov nogometni turnir pričel že ob koncu meseca avgusta. Zato morajo društva, ki se hočejo udeležiti tek-

NOGOMET

PRED NOVO SEZONO Priprave mirenske Adrie

Nogometni mirenske Adrie se pod vodstvom trenerja Konrada Jerončiča pripravljajo za nastope v bližnjem prvenstvu zahodnokraške nogometne lige. Odigrali so tudi že prve trening tekme, v katerih je trener dovolil igrati vsem razpoložljivim nogometašem, med katerimi so bili tudi trije mladinci Černe, Gulin in Pregelj, ki precej obetajo. V prvih dveh srečanjih se v srečanju s sezanskim Taborom, sedaj članom ZCNL, ko so nepriznani članom visoko zmagali z rezultatom 4:1.

NOGOMET

Ob petdesetletnici društva

Prijateljska tekma med Pro Gorizio in Udinesejem Goričani bodo nastopili s skoraj vsemi novimi igralci - Poziv predsednika Protta za podporo ekipi

VELIČINA NAJSTAREJŠE TAJSKE PAGODE

Po široki cesti drvi naš avtobus proti zahodni strani skozi starodavni predel Dhonburi, mimo urejenih sadnih plantaž in neskončne ravnine riževih polj. Cesta je odlična. Očistna je vse večja skrb države za dobre ceste, ki so odraz urejenega avtomobilskega prometa v času vse večjega turističnega razmaha. Prekoračili smo že zahodni ročaj široke plovnice reke Menam. Na obeh straneh ceste se kar naprej vrsti drevesje zlatih sadežev: papajev, banan, kokosovih orehov in drugih vrst tropskega sadja. Prvikrat v življenju vidim tudi rasti grmičevje ricinus, iz čigar semena pridobivajo v zdravilstvu znano ricinusovo olje.

NOGOMET

Letošnji amaterski prestopni rok je za Adrio minil brez bistvenih sprememb. Kljub raznim možnostim, o katerih se je govorilo, z okrepitvami ni bilo nič. Zabeležimo lahko le pristop Devetaka, ki se je po enoletnem igranju za Bilje vrnil k Adrii. Na drugi strani pa tudi noben standardni igralec ni odšel iz mirenskega kluba. Adrio sta zapustila le dva igralca, ki v zadnjem času sploh nista nastopala. To sta Joža Franciškin, ki je prestopil k Biljam, in Zoran Rebec, ki je odšel k Renčam.

OBVESTILA

SD Brez obvestila vse štane mladinskih nogometnih ekip, naj se zberejo v ponedeljek, 20. t.m. ob 19.30 na sedežu društva. ZSSDI obvestila, da bo urad v Ul. Geppa 9/1 odprt do 23. avgusta samo zjutraj od 9. do 13. ure. Odbor zahodnokraškega področja SSI (nabrežinska, zgonska in repentabska občina ter Prosek, Kontovel in Križ) sporoča, da se bo iz tehničnih razlogov nogometni turnir pričel že ob koncu meseca avgusta. Zato morajo društva, ki se hočejo udeležiti tek-

OBVESTILA

SD Brez obvestila vse štane mladinskih nogometnih ekip, naj se zberejo v ponedeljek, 20. t.m. ob 19.30 na sedežu društva. ZSSDI obvestila, da bo urad v Ul. Geppa 9/1 odprt do 23. avgusta samo zjutraj od 9. do 13. ure. Odbor zahodnokraškega področja SSI (nabrežinska, zgonska in repentabska občina ter Prosek, Kontovel in Križ) sporoča, da se bo iz tehničnih razlogov nogometni turnir pričel že ob koncu meseca avgusta. Zato morajo društva, ki se hočejo udeležiti tek-

NOGOMET

Pri mirenskem klubu pa niso brez problemov. Največ skrbi bijo povzročila dejstva, da nekateri igralci še ne trenirajo in se sploh ne ve, ali bodo še nastopali, čeprav so, vsaj nekateri med njimi, kluba še vedno nujno potrebni. Ne sme se prezreti, da bo konkurenca v ZCNL v letošnjem prvenstvu hujša, saj ne bo outsiderjev, kot sta bila v prejšnjem prvenstvu Piran in Zagorje, novinci pa so vselej borbeno razpoloženi, in da bo sprito tega, da iz lige izpadajo trije klubi, borba za obstanek toliko hujša.

TAJSKA - DEŽELA Frelih: VEČNEGA POLETJA



Osemindvajset metrov dolg kip ležečega Bude v Ayuthyu na prostem (Foto E. Frelih)

NOGOMET

Letošnji amaterski prestopni rok je za Adrio minil brez bistvenih sprememb. Kljub raznim možnostim, o katerih se je govorilo, z okrepitvami ni bilo nič. Zabeležimo lahko le pristop Devetaka, ki se je po enoletnem igranju za Bilje vrnil k Adrii. Na drugi strani pa tudi noben standardni igralec ni odšel iz mirenskega kluba. Adrio sta zapustila le dva igralca, ki v zadnjem času sploh nista nastopala. To sta Joža Franciškin, ki je prestopil k Biljam, in Zoran Rebec, ki je odšel k Renčam.

NOGOMET

Letošnji amaterski prestopni rok je za Adrio minil brez bistvenih sprememb. Kljub raznim možnostim, o katerih se je govorilo, z okrepitvami ni bilo nič. Zabeležimo lahko le pristop Devetaka, ki se je po enoletnem igranju za Bilje vrnil k Adrii. Na drugi strani pa tudi noben standardni igralec ni odšel iz mirenskega kluba. Adrio sta zapustila le dva igralca, ki v zadnjem času sploh nista nastopala. To sta Joža Franciškin, ki je prestopil k Biljam, in Zoran Rebec, ki je odšel k Renčam.

TAJSKA - DEŽELA Frelih: VEČNEGA POLETJA

zinski slogi pa je tudi blagodat teh, na močvirnatih planjavah živčih ljudi. Iz roda v rod s semeni marljivo strežejo blatni zemlji, ki jim v zameno za obilno stvijo poplača njihov trud, četudi so do druge užitke, ki jih na široko in marljivo, vabljivo nudi razkošna blaginja mestnega življenja. Vsa ta plodovita tajska zemlja: poljane, njive, savane ali džungla, po kateri se vozimo, ustavljamo in jo občudujemo, hrani na svoji površini nepovojljive znamenitosti, lepote in zgodovino neizbrisne vekovitosti, ki še kako bogatijo in plemenitijo človeški duh v današnjem zmaterializiranim kaos civiliziranega sveta. Med številne zgodovinske spomenike neizmerno veličine in lepote sodi tudi pagoda Phra Pathom Chedi ob mestecu Nakhon Pathom, nekako šestdeset kilometrov zahodno od Bangkoka. Ze iz daljave je videti proti nebu segajoči stolp in najvišje in najstarejše tajske pagode, ki se v soncu bleščeča kot čudezna prikazen dviga iznad mesteca v zelenju vitkih palm, ki jo obkrožajo. Zdi se nam kot zlata pa je le pokrita s fajanso, to je z na pol glazirano opeko lončnega porcelana, ki odseva v bleisku rožnatega zlata. Mogočni monument zares fasciniirajoče dopolnjuje okolje, ki ga je v davni se obkrožala neprehodna džungla. Naselje Nakhon Pathom je bilo svoj čas glavno mesto kraljstva Suvarnahumhi, ki je prešlo dvesto let pred našim štetjem v kraljestvo Dvaravadi. Takrat je mesto še neposredno ležalo na bregu Siamskega zaliva. Z indijskimi pomorščaki so pripluli prvi budistični menihi, ki so se naselili v pristaniškem mestecu, da bi od tod razširjali budistični nauk. Budizem se je torej prenesel v to deželo že nekaj stoletij prej, preden so se tod naselili Tajci iz Kitajske. Tempelj Chen-Dee ali stolp zvončaste oblike, ki se je obrnil iz drugega stoletja, namreč hrani kosti in pepel rešničnega Bude, ki so jih bili tedaj z njegovim naukom prinesli menihi iz Indije.

(Nadaljevanje sledi)

15 MILIJONOV VOZIL NA ITALJANSKIH CESTAH

Začel se je «veliki povratek»: najmanj 7 ljudi ob življenje

Veliki zastoji pri Neaplju, Frosinonu, Padovi in Margheri
Identificirane žrtve strahovitega trenenja pri Genovi

RIM, 17. — Vsaj 15 milijonov vozil bo krožilo v teh dneh po italjskih cestah in avtocestah ob priliki «velikega povratka». V ponedeljek bo začela obratovati večina italjskih tovarn, ki so bile zaprte zaradi počitnice.

ACI in poveljstvo prometne policije zelo intenzivno, zlasti pa na cestah in avtocestah, ki peljejo od Juga proti Severu. Na avtocesti Salerno — Neapelj se iz minute v minuto daljša «kaca» avtomobilov in prometna policija poziva vse avtomobiliste, naj se izognejo avtocesti in naj se poslužijo državnih in pokrajinskih cest.

Zaradi intenzivnega prometa je prišlo do zastojev tudi pred vhodnimi postajami avtoceste sonca pri Frosinonu in pri Ceperanu ter pri vhodnih postajah avtoceste A 4 pri Margheri in pri Padovi.

Hudournik vozil, ki se pomika od Juga proti Severu, se ni dosegel Lombardije, vsekakor pa prometna policija meni, da bo prvi val «velikega povratka» zajel severne pokrajine ponoči ali pa najpozneje jutri zjutraj. Sprčo soparne vročine in intenzivnega prometa ACI in poveljstvo prometne policije pozivata vse soferje, naj ne precejvajo svoje vzdržljivosti, in naj si od časa do časa privoščijo nekaj minut počitek, da sprostito živčno napetost. Zadnji kilometri poti so najbolj nevarni: sofer podzavestno pritiska na plin, da bi prišel hitreje domov, utrujen od dolge vožnje, pa ni več kot situacijam, ki terjajo hladnokrvnost in prisebnost.

Kam privede nerazodna divjanja prica prometna nesreča pri Genovi, ki je včeraj zopet ponozil terjala osem smrtnih žrtev, dve avta pa sta bili hudo ranjeni. Aген-

ti genovske prometne policije so šele danes s težavo identificirali zgoznela trupla nesrečnih žrtev. Gre za podčastnika ameriške vojske Jamesa Tiptona, njegovega 15-letnega sina Jamesa in 4-letno hčerko Paolino, za 34-letnega Severina Contija, 36-letno Franco Biagini, 25-letno Franco Marchetti, 17-letno Mariello Orsetti in njeno 14-letno sestro Donatelo.

Po prvih ugotovitvah preiskave je sofer «porscheja» (verjetno Conti ali pa ena od deklet) zaradi prevelike hitrosti (okrog 200 km na uro) izgubil nadzorstvo na vozilu in trčil ob guard-rail. Vozilo je nekaj metrov drselo ob železni ograji nato pa je zavozilo na sosednje cestišče, zaradi presledka v ograji. V tistem trenutku je privozil s svojim «mercedesom» nesrečni Tipton in trčenje je bilo neizogibno. Avta sta se vnela kot bakli: zaradi močnega udara so se odprla zadnja vrata «mercedesa» in žena ameriškega častnika in trije otroci so zleteli na cestišče. James in Paolino sta bila pri prici mrtva, žensko in drugega otroka pa so prepeljali hudo ranjena v genovsko bolnišnico San Martino, kjer se bori za smrtjo.

Poglej na skrotovično in ožgano pločevino je presnudi tudi poveljnik genovske prometne policije polkovnik Vladimir Teodora. «Nikoli se nisem videl tako srhljivega prizora — je izjavil častnikarjem in dodal: Upam, da ni nesreca v opomin vsakemu soferju, zlasti v tem trenutku, ko se pripravljamo na «veliki povratek».

ORGANIZIRAL JE ATENTAT NA BRZOVIAK TURIN-RIM

Giancarlo Rognoni aretiran v Švici

Italija zahtevala ekstradicijo fašističnega voditelja

RIM, 17. — Na zahtevo italjskega odseka Interpol je švicarska policija aretirala v Ženevi 28-letnega fašističnega voditelja Giancarlo Rognonia, organizatorja propadlega atentata na brzovlak Turin — Rim. V tej zvezi je notranje ministristvo sporočilo, da je zahtevalo od pristojnih švicarskih organov izročitev fašističnega pretepača.

Giancarlo Rognoni, voditelj prevratniške skupine «La Fenice», ki je pred časom vstopila v MSI, je po mnenju genovskih sodnikov organizator propadlega atentata dne 7. aprila na brzovlak Turin — Rim. Atentat, ki bi lahko povzročil nad 100 mrtvih, ni uspel, ker je bombast Nico Azzi okrog 11.30 med pripravljanjem bombe v WC brzovlaka pomotoma vklopil detonator. Eksplozija je lažje ranila mladeniča, katerega so takoj aretirali agenti železniške policije. Azzi je sprva trdil, da je pripravil le demonstrativno akcijo. Pripadil je, da je nameraval naravnati tempirano bombo, da bi počila okrog 17. ure. Medtem bi izstopil na genovski postaji in bi anonimno obvestil tisk o atentatu.

Genovski preiskovalci so pa ugotovili, da je bila ura naravnana tako, da bi peklenski stroj počil okrog polne, ko bi bil brzovlak pod najdaljšim predorom na progi Turin — Rim. Če bi se fašistični atentatorji nekje posredili, bi najmanj 100 ljudi izgubilo življenje. Kot so že dokazale številne železniške nesreče, požar ali eksplozija v predoru terjata vedno izredno veliko škodo žrtev zaradi dima, ki se nakopiči v predoru in vodi posonecne.

Med preiskavo, ki jo je vodil najprej namestnik genovskega državnega pravdnika dr. Barile nato pa preiskovalni sodnik dr. Grillo, so identificirali vse Azzijeve pajdase in jih aretirali. Gre za Giancarla Marzorattija, ki je bil na vlaku in Francesca De Mina, ki je čakal na bombaša v Pavli. Rognoni pa je pravočasno zvedel za neuspeh in jo popihal, preden ga je dosegla roka pravice. Dne 15. julija je poslal Azziju grozilo pismo, v katerem mu je očital, da je govoril prevrat in je poveljal preiskovalcem imena ljudi in nekatero okolščine, ki ne bi smele v javnost.

Azzi je namreč obtožen tudi sodelovanja pri pokolu zaradi incidentov 12. aprila v Milanu, v katerih je bil ubit policijski agent Antonio Marino. Preiskovalci so ugotovili, da je mladenič dal pajdškim bombe, ki so razmesarile nesrečnega agenta.

Ker so skušali misovski voditelji zvrniti nanj in na njegove pajdase vso krivdo za atentat in za dogodek v Milanu, je Azzi poveljal preiskovalcem vse kar je vdelo o prevratniškem delovanju MSI. Med drugim je obtožil misovskega poslanca Servella, da je vzdrževal stike s skupino «La Fenice» in poudaril, da je bil zanje «duhovni oče».

Tudi Rognoni je osumljen, da je imel prste vmes pri organizaciji milanskih neredov. Doslej pa pre-

iskovalci še niso dokončno ugotovili, kakšna je bila njegova funkcija.

Pred približno enim mesecem so trije neznanci vdrli v «boutique», ki jo ima Rognonijeva žena v Milanu. Napadali so surovo pretepli žensko in mladeniča, ki jo je skušal braniti. Nato so se oddaljili preden je posegla policija. Napad so vsi tomlačiki kot opomin voditeljske skupine «La Fenice», naj nikar ne bo prevratov s sodniki, ki bi ga policija izstrelila in aretirala. Že takoj po propadlem atentatu na vlak se je govorilo, da žameradi strežajo Rognoniju po življenju, češ da je preveč o prevratniškem rovarjenju skrajne desnice in da je preveč kompromitiran. Marsikdo je že menil, da ga ni več med živimi, značilno pa je vsekakor, da ga je policija aretirala razmeroma hitro po opominu pajdšev.

VILUKU (Havajski otoki), 17. — Dick Eipper, 26-letni ameriški podjetnik, je dosegel nov svetovni rekord v letu z zmajem. Hastele se je s 3.052 m visokega vulkana Haleakala in pristal 2.854 metrov nižje živ in zdrav.

NEW BRUNSWICK (New Jersey), 17. — Snocih je v Hyannisu v Massachusettsu umrl v 85. letu starosti ameriški mikrobiolog Abraham Waskman. Nobelov nagradjenec za medicino. Waskman je dobil priznanje za odkritje streptomicina, prvega učinkovitega zdravila proti tuberkulozi.

BRINDISI, 17. — Neki strah je danes ponoči ranil s strelom iz puške pretorja iz Chioggie, 34-letnega dr. Giuseppa Sannovera. Stražar in drugi vojaki so prisikoli na pomoč ranjencu in ga oddeljali v bolnišnico «Ennemmas».

PARIZ, 17. — Vse kaže, da se Francija pripravlja na novo serijo jedrskih poskusov na atolu Mururoa. Po nepotrjenih vesteh iz Pariza naj bi jedrskim eksplozijam — v načrtu naj bi bile za konec meseca — pristopoval tudi minister za obrambo Robert Galley.

Donneve opazovalce potrjujejo dejstva kot priprave francoskega brodiraja pred atolom, vzlet meteoroloških letal, ki bodo sledila premikom jedrske gobe, zlasti pa grob napad na pacifiščno posadko kanadske jadrnice «Greenpeace», ki je

križarila pred atolom.

Na sliki: jadrnici «Pri» in «Spirit of Peaces», ki sta se vrnila pred atol, da bi protestirali proti novi seriji jedrskih poskusov.

Enotna resolucija OZN proti rasni diskriminaciji

NEW YORK, 17. — Odbor OZN za «apartheid» (rasna diskriminacija) pozval vse vlade in organizacije sve-



Isabel Peron, žena argentinskega dolgoletnega izgnanca iz domovine Juana Perona na odprtju Kitajske gospodarske in trgovske razstave v Buenos Airesu: poslanik LR Kitajske Čeng Wei Cih ji pomaga pri rezanju traka. V ozadju Peron in začasni predsednik Lastiri

MIRILNO SREDSTVO

Profesor Giuseppa na uvertzi v Otogu Giuseppe Antonio Mercurio je o pretepanju otrok v solah izjavil: «Politica, oziroma pretepanje dialektov, je najbolj učinkovito sredstvo, ki ga je izumil človek, da sprosti živčno napetost učiteljev; je najbolj ceneno in učinkovito mirilno sredstvo na tržišču. Bo že res, vsekakor pa ne za tistega, ki je palico okusil na hrbi ali zadnji plati».

SLUŽBA BOŽJA

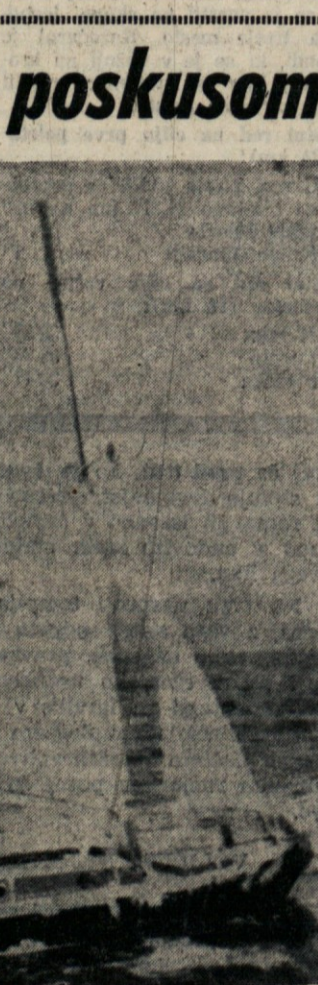
«Ko je Kristus videl trpeče ljudi, jim ni stresel iz rokava par pridig in se oddalil; odpravil jih je.» Tako je pastor «Afriške metodistične cerkve» v Onk Grovu (Detroit) utemeljil svojo odločitev, da bo predal vernikom meso po krajno ugodnih cenah.

Pred njegovo cerkvijo se nekaj dni vije dolga «kaca» ljudi, ki potrpežljivo čakajo za nakup. «Taka vera mi najbolj ustreza — je priznal častnikarjem eden od čakajočih klientov — in želel bi, da bi se tudi druge cerkve bolj zanimale za naše vsakodnevne probleme».

DRAGINJA

Ze pred nekaj dnevi smo ugotovili, da so nagometasi zelo dragi spasi; zlasti še če jim je ime Gigi Riva, so na prostem tržišču veliko dražji od zlata. Menili smo, ga gre morda za osamljen primer, a nov dogodek nam je pokazal, da smo se motili. Ameriški fotograf Ronald Galella je zahteval od Mariona Branda 250 tisoč dolarjev (okrog 150 milijonov lir) odškodnine, ker ga je zvezdnik pred časom tako nežno «požugal» s pestjo po obrazu, da mu je razbil čeljust. Tudi čeljusti fotograf niso več cenoma blago.

PROTEST PROTI JEDRSKIM POSKUSOM



PROTEST PROTI JEDRSKIM POSKUSOM

PARIZ, 17. — Vse kaže, da se Francija pripravlja na novo serijo jedrskih poskusov na atolu Mururoa. Po nepotrjenih vesteh iz Pariza naj bi jedrskim eksplozijam — v načrtu naj bi bile za konec meseca — pristopoval tudi minister za obrambo Robert Galley.

ENOTNA RESOLUCIJA OZN PROTI RASNI DISKRIMINACIJI

NEW YORK, 17. — Odbor OZN za «apartheid» (rasna diskriminacija) pozval vse vlade in organizacije sve-

PO MEGLENIH IZJAVAH MINISTRA CHARBONNELA

V Besanconu ponovni spopadi med policisti in delavci

Francoska javnost solidarna z delavci - UDR priznava stvarnost delavskih zahtev po soudeležbi

PARIZ, 17. — Včeraj poveljnik ministar Jean Charbonnel ztrčil, da načrt za preureditev tovarne «LIP» v Besanconu prevideva ustnovitev treh ločenih družb, ki se bodo ukvarjale s sedanjimi tremi glavnimi področji proizvodnje (gre, orodni stroji, oborožitev). Tovarna je, kot znano, last švicarske skupine «Fbauches S A). Ministrar pa je bil zelo meglen glede ustanovitve četrte družbe, ki naj bi omogočila zaposlitev delavcev, ki bi ostali brez dela po preureditvi proizvodnega procesa v «LIP».

Ministrove izjave so v Besanconu razburile duhove. Nekaj ur pozneje je spet prišlo do silovitih spopadov med več stotinami ljudi in agenti ki varujejo vhode v tovarno «LIP». Incidenti so se začeli tako kot v prejšnjih dneh, v poznih popoldanskih urah. Večje število demonstrantov je začelo lupati kamenje proti policijskim agentom, ki so pozneje reagirali z močnimi protinapadi. Po zadnjih vesteh so spopadi terjali kakih 20 ranjenih, policija pa je priprila 12 ljudi.

Spopadi med demonstranti in policisti so se odigravali v splošnem vzdušju simpatije javnosti do delavcev, ki branijo svoje pravice do dela in do kruha. Kadarkoli je kak demonstrant zadel s kamnom, ali kako drugače poškodoval kakega policista, so navzoči burno poskakali.

V vseh bližnjih krajih, v bližnjih pokrajinah, so delovni ljudje izrazili svojo solidarnost z delavci. To velja pravzaprav za celotno Francijo. To solidarnostno akcijo je bilo posebno opaziti na področju železniškega prometa in toulouški in lyonski pokrajini, kakor tudi v Savoji.

Danes je bila v veliki telovadnici, ki jo je dala na razpolago občina, skupščina delavcev tovarne «LIP». Delavci so odločno odbili vse predloge ministra za gospodarski in industrijski razvoj Jeana Charbonnela. Pogajanja z glavnim predstavnikom Henryjem Giraudom se bodo mogoče začela šele čez nekaj dni. Glavna skrb sindikatov pa je sedaj ta, da skušajo stalno mobilizirati vse 1300 delavcev «LIP». Prav gotovo pa je, da so demonstracije solidarnosti po vsej Franciji zelo pozitivno vplivale na potek njihovega boja.

Pred «delavsko komunjo», ki je bila izgnana iz tovarne, se postavlja sedaj predvsem vprašanje proizvodnje ur. Rekli so, da so delavcem dali na razpolago zadnevne prostore, toda od sedaj se delo še ni začelo. Od včeraj pa so delavci prenehali prodajati tudi ure zasebnikom. Nekateri pravijo, da morda zato, ker jih več nimajo, ali pa ker njihove rezerve kontrolira policija. Širjo se glasovi, da imajo sindikati na razpolago še tako imenovani «vojni zakladi» (okoli 60.000 ur), toda ne nameravajo se ga poslužiti, ker ga smatrajo za nekakšno rezervno v primeru pogajanj. Do sedaj so delavci tovarne «LIP» prodajali samo ure, ki so jih izdelali po zasebni tovarni.

Afera tovarne «LIP» je sprožila v Franciji vrsto polemik, ki so jih opazovali več ali manj dosledno spremljali, zabeležili in tudi posredovali javnosti. Nekatera stališča pa so ostala do sedaj obstajala, vendar pa zaslužitve precejšnjo pozornost. To je primer enega od treh generalnih tajnikov degolitistične stranke (UDR) Jacquesa Sourdisjeja. Ta je izjavil, da javnosti odbor UDR spremlja s pozornostjo zadevo «LIP». V svoji izjavi je sicer govoril o romantičnih iluzijah delavcev (pri tem je je nanašal na zahtevo delavstva po samostojni upravljanju), vendar pa ni prizna-

nesel s svojo kritiko vladi, katero je pozval naj se zave, «da ni bilo uprašnje soudeležbi samo De Gaullova sen, ampak da gre za sodobno in ljudsko zahtevo».

Srbliji zločin v Ciudadu Mexico

Babica morila matere in otroke da bi nahranila svoje pse

CIUDAD MEXICO, 17. — Mehška policija je sporočila, da je odkrila posmrtno ostanke desetih žensk in detet na dvorišču hiše neke babice v Ciudadu Mexico. Vse kaže, da je babica, 58-letna Ayala Alonzo, svojih 20 psov.

Ko so agenti vdrli v poslopje, so na dvorišču našli nekega 13-letnega dečka, ki je kopal jama za pokop 18-letne Georgine Flores. Po mnenju sodnega zdravnika je bila večina žrtev ubita in zakopana pred kratkim, le nekatera trupla so bila pokopana pred 7 ali 8 leti. Preiskovalci so prepričani, da so

na dvorišču zakopana še druga trupla.

«Babica — je dejval neki policijski častnik — je žejala zelo skromno. S svojo plačo ne bi mogla nahraniti svojih, če jim ne bi dajala človeškega mesa».

Negativen odmev Nixonovega govora

WASHINGTON, 17. — Predstavniki Bebe hiše (Gerald Warren) je danes izjavil, da bo predsednik Nixon v prihodnjih tednih pogosto govoril na televizijski in na javnih zborovanjih, da bi opozoril Američane na njihove probleme v notranji in zunanji politiki. Opazovalci pa sodijo, da je to le poteza, s katero bo predsednik skušal odvzeti pozornost javnosti od zadeve Watergate.

Včerajšnji Nixonov govor ni imel pozitivnega odmeva. Tisk je ostro obsodil predsednika zaradi njegovega negativnega stališča do volnovega afere. Po anketi televizijske družbe CBS pa je 60 odstotkov prebivalcev prepričanih, da je Nixon v svojem včerajšnjem govoru zamilen najpomembnejše okolščine volnovega afere.

PO ZGLEDU ANGOLE UPOR PROTI GOSPODSTVU BELCEV

Spopadi v jugozahodni Afriki med rasistično policijo in črnici

Namibijska plemena zahtevajo neodvisnost od Južnoafriške republike

ZARADI MOČNEGA RAZMAHA LETALSKEGA PROMETA

Na Brniku sodobno urejeno letališče

Novo poslopje bodo izročili svojemu namenu v septembru - Gospodarski stiki med Slovenijo in Avstrijo

(Od našega dopisnika)
LJUBLJANA, 17. — Novo letališko poslopje na ljubljanskem letališču Brnik bo v kratkem končano. Moderno poslopje bo največje v Jugoslaviji, saj ima 5.400 kvadratnih metrov delovne površine. Uprava letališča meni da bo do zdaj sklenili 40 sporazumov o raznih oblikah poslovnega sodelovanja in le tri sporazume o skupnem vlaganju kapitala. Blagovna in letalska zgradili tudi novo pristajališče stezo, ki je dolga 2.100 metrov in razširila parkirni prostor letališča za 400 avtomobilov.

Staro letališko poslopje na Brniku je bilo projektirano za letni promet 150 tisoč potnikov. Promet na ljubljanskem letališču pa se je zelo naglo razvijal, saj bo letos dosegel že 400 tisoč potnikov na leto. Iz Celovca sporočajo, da je v okviru jugoslovanskega dneva na sejmju v Celovcu predsednik gospodarske zbornice predsednik Andrej Vernic na tiskovni konferenci sezna-

nil novinarje o gospodarskem sodelovanju Jugoslavije z Avstrijo. Pri tem je poudaril, da še vedno niso izkoriščene vse možnosti za razširitev tega sodelovanja, predvsem na industrijskem in poslovno-tehničnem področju. Državi sta do zdaj sklenili 40 sporazumov o raznih oblikah poslovnega sodelovanja in le tri sporazume o skupnem vlaganju kapitala. Blagovna in letalska zgradili tudi novo pristajališče stezo, ki je dolga 2.100 metrov in razširila parkirni prostor letališča za 400 avtomobilov.

Na celovškem sejmju sodeluje 47 podjetij iz Slovenije in Hrvaške. Razstavljajo pohištvo, usnjeno konfekcijo, galanterijo, konfekcijo in pletenine. DRAGO KOSMRLJ

Polet sovjetskih avtomatskih postaj

MOSKVA, 17. — Sovjetska tiskovna agencija TASS je danes sporočila, da vse naprave štirih avtomatskih postaj, ki letijo proti Marsu, delujejo v najlepšem redu.

Opoldne po moskovskem času (14.00 po italijanski poletni uri) je postaja mars 4 preletela 8.770.000 km, mars 5 7.420.000 km, mars 6 4.110.000 km in mars 7 2.760.000 km. Avtomatske postaje, od katerih bosta dve verjetno pristali na rdečem planetu, bodo priletele na cilj v drugici polovici februarja in v prvi polovici marca prihodnjega leta.

Da bi izvedeli resnico

(Nadaljevanje s 4. strani)

lovanja s SZ, odkril nov teren za napad.

Takšnim ignorantom, ki tako neravnopravno sprejedo dejstva, bo takoj težko izpeljali takole vratolomno akcijo duha in dokazati, da je v tem primeru Kongres razpoložen v stilu hladne vojne. Nixonova administracija pa mirujoč. Saj je Kongres vendar dobesedno pramoral predsednika na podpis zakona, s katerim se 15 avgusta prekine posredno in neposredno finansiranje borbene dejavnosti ameriških sil v Kambodži, Laosu, Severnem ali Južnem Vietnamu.

Nasprotno temu je predsednik Nixon neposredno pred iztekom roka poslal Kongresu pismo, v katerem je sporočil, da se bo podredil njegovemu sklepu ter izglasovanemu zakonu, opozarjajoč obenem, da bi omejitve utegnile imeti potencialno nevarne posledice v Aziji. Pravzaprav spreprača s tem krivdo in odgovornost na Kongres naj bo kar zadeva neuspeh v vojni na sploh, kakor tudi glede na padec Lon Nolovega režima v Kambodži in poraz ameriške politike v tem predelu sveta.

Washington, 17. — Predstavniki Bebe hiše (Gerald Warren) je danes izjavil, da bo predsednik Nixon v prihodnjih tednih pogosto govoril na televizijski in na javnih zborovanjih, da bi opozoril Američane na njihove probleme v notranji in zunanji politiki. Opazovalci pa sodijo, da je to le poteza, s katero bo predsednik skušal odvzeti pozornost javnosti od zadeve Watergate.

Včerajšnji Nixonov govor ni imel pozitivnega odmeva. Tisk je ostro obsodil predsednika zaradi njegovega negativnega stališča do volnovega afere. Po anketi televizijske družbe CBS pa je 60 odstotkov prebivalcev prepričanih, da je Nixon v svojem včerajšnjem govoru zamilen najpomembnejše okolščine volnovega afere.

Včerajšnji izgredi so bili že drugi v tem tednu. Prejšnjo sredo je prišlo do spopadov med stotinami črnih demonstrantov in policijo pred sodiščem v Ondangui. Policija je aretirala 26 črncev.

Jugozahodna Afrika formalno ne spada v okvir južnoafriške republike, kjer je na oblasti režim «apartheida», oziroma rasne diskriminacije belcev do črncev. Dežela je prišla pod upravo Dužeta narodov l. 1920. Tedaj je mednarodna organizacija zaupala upravo Južni Afriki. L. 1965 je prenehal mandat, toda kljub ustreznemu sklepu OZN južnoafriška uprava ni hotela izročiti oblasti.

Od tedaj je z dneva v dan začel pripravati odpor črncev, posebno pripadnikov plemena Ovambo, ki je napol razvito in napredno. Do-

Spopadi v jugozahodni Afriki med rasistično policijo in črnici

Namibijska plemena zahtevajo neodvisnost od Južnoafriške republike

WINDHOEK (Namibijska), 17. — Včeraj je prišlo do hudega spopada med stotinami demonstrantov, ki pripadajo južnoafriškemu plemenu Ovambo ter južnoafriško policijo. Eden od demonstrantov je bil ubit, policija pa je aretirala 265 ljudi.

Incidenti so bili v kraju Katutura blizu glavnega mesta Windhoek, ki je upravno središče jugozahodne Afrike. Povzročila jih je južnoafriška rasistična policija, ki je vdrila v neko poslopje, kjer so se zbrali mladičci, ki pripadajo mladinski organizaciji vključeni v politično stranko «Svapo», ki združuje ljudstva v jugozahodni Afriki. Rasistična policija je skušala preprečiti zborovanje, kar se ji je tudi posrečilo. Nekoliko pozneje pa se je več stotin črncev plemena Ovambo spet zbralo, napadlo neko policijsko postajo ter zažgalo več občinskih poslopj. Južnoafriške oblasti so poslale takoj in kraj izgredov močne vojaške in policijske oddelke, ki so razgnali demonstrante. Davi je bilo stanje v Katuturi normalno.

Včerajšnji izgredi so bili že drugi v tem tednu. Prejšnjo sredo je prišlo do spopadov med stotinami črnih demonstrantov in policijo pred sodiščem v Ondangui. Policija je aretirala 26 črncev.

Jugozahodna Afrika formalno ne spada v okvir južnoafriške republike, kjer je na oblasti režim «apartheida», oziroma rasne diskriminacije belcev do črncev. Dežela je prišla pod upravo Dužeta narodov l. 1920. Tedaj je mednarodna organizacija zaupala upravo Južni Afriki. L. 1965 je prenehal mandat, toda kljub ustreznemu sklepu OZN južnoafriška uprava ni hotela izročiti oblasti.

Od tedaj je z dneva v dan začel pripravati odpor črncev, posebno pripadnikov plemena Ovambo, ki je napol razvito in napredno. Do-



mačini zahtevajo popolno neodvisnost Namibije od južnoafriškega gospodstva. Prav gotovo se je osvobodilno gibanje začelo vedno bolj razvijati pod vplivom revolucionarnega gibanja v sosedni portugalski Angoli.

Namibijska meri nekaj več kot 800.000 kv. km površine, prebivalstvo pa čenojo na kakih 750.000 ljudi. Velika večina so črnici iz plemena Ovambo in Grcmarjer. Belcev je kakih 70.000, mešanec pa nekaj čez 30.000.

Družba S.P.I. (Società per la pubblicità in Italia) izraža svoje globoko sožalje družini in vodstvu družbe S.E.R. ob smrti senatorja

Renata Angiolilla
ustanoviteljica in direktorja časnika «Il Tempo»